

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Vlamingveld (Jabbeke, West-Vlaanderen)

Mei – Augustus 2021

DEEL 1:
RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK
FASE 1 & FASE 2

ELKE GHYSELBRECHT

DEEL 2:
RESULTATEN VAN HET PROEFSLEUVENONDERZOEK
FASE 1

JEROEN VANHERCKE

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

DEEL 1

Vlamingveld (Jabbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode bureauonderzoek: 2018K346

Projectcode landschappelijk bodemonderzoek: 2021C212

Mei 2021

NOTA:

RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Elke Ghyselbrecht

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Ruben Willaert nv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert nv.

Ruben Willaert nv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Landschappelijk bodemonderzoek	9
1.1	Administratieve gegevens	9
1.2	Onderzoeksopdracht	10
1.2.1	Doelstelling	10
1.2.2	Onderzoeksvragen	10
1.3	Randvoorwaarden	10
1.4	Werkwijze en strategie	11
1.4.1	Landschappelijke situatie	11
1.4.2	Methode	12
1.4.3	Uitvoering	13
1.5	Observaties	15
1.5.1	Terreinfo's	15
1.5.2	Lithologie, lithostratigrafie en bodem	17
1.5.2.1	Boringen BP3-BP6, BP8 en BP18	17
1.5.2.2	Boringen BP12 en BP14-BP16	19
1.5.3	Structuren	20
1.5.4	Planten en hout	20
1.5.5	Dierlijke resten	21
1.5.6	Sporenfossielen	21
1.5.7	Antropogene invloeden	21
1.6	Synthese en interpretatie	22
1.6.1	Aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied	22
1.6.2	Postdepositionele processen	22
1.7	Archeologische verwachtingen	22
1.7.1	Diepte, aard en ouderdom	22
1.7.2	Aspecten van conservering	22
1.7.3	Impact van geplande werken	23
1.8	Assessment	23
2	Bibliografie	25
3	Bijlagen	26
3.1	Boorlijst	26
3.2	Visualisatie van de boorprofielen	29

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectie van de boorpunten van het LBO op de Bodemkaart, met aanduiding van de uitgevoerde boringen.	11
Figuur 2: Projectie van de boorpunten van het LBO op de GRB-Basiskaart, met aanduiding van de uitgevoerde boringen.	12
Figuur 3: Zijaanzicht van de Geoprobe boormachine, gebruikt tijdens dit bodemonderzoek.	14
Figuur 4: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP3, genomen in noordelijke (links) en zuidwestelijke richting (rechts).	15
Figuur 5: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP4, genomen in oostelijke (links) en noordwestelijke richting (rechts).	15
Figuur 6: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP6, genomen in noordwestelijke (links) en noordoostelijke richting (rechts).	15
Figuur 7: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP8, genomen in zuidelijke (links) en noordelijke richting (rechts).	16
Figuur 8: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP12, genomen in westelijke (links) en noordoostelijke richting (rechts).	16
Figuur 9: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP14, genomen in westelijke (links) en oostelijke richting (rechts).	16
Figuur 10: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP16, genomen in noordoostelijke (links) en zuidelijke richting (rechts).	17
Figuur 11: Omgevingsfoto's ter hoogte van B18, genomen in zuidoostelijke (links) en noordwestelijke richting (rechts).	17
Figuur 12: Overzichtsfoto van boring BP3, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.	18
Figuur 13: Overzichtsfoto van boring BP4, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.	18
Figuur 14: Overzichtsfoto van boring BP5, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.	18
Figuur 15: Overzichtsfoto van boring BP6, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.	18

Figuur 16: Overzichtsfoto van boring BP8, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.....	19
Figuur 17: Overzichtsfoto van boring BP18, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.....	19
Figuur 18: Overzichtsfoto van boring BP12, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.....	20
Figuur 19: Overzichtsfoto van boring BP14, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.....	20
Figuur 20: Overzichtsfoto van boring BP15, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.....	20
Figuur 21: Overzichtsfoto van boring BP16, uitgelegd van links naar rechts.....	20

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	9
Tabel 2: Locaties en aangeboorde dieptes van de uitgevoerde boringen.	13

1 Landschappelijk bodemonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Projectcode	2021C212	
b) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Jabbeke
	Deelgemeente	/
	Postcode	8490
	Adres	Vlamingveld 8490 Jabbeke
	Toponiem	Vlamingveld
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 61872$ $Y_{\min} = 208431$ $X_{\max} = 62196$ $Y_{\max} = 208657$
e) Naam betrokken actoren en specialisten	Elke Ghyselbrecht (geoloog)	
f) Wetenschappelijke advisering	/	

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Door gerichte terreinwaarnemingen wordt kennis over de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap binnen het plangebied geverifieerd en verfijnd. Bijzondere aandacht gaat uit naar de gaafheid van de ondergrond en daarmee de kans op het voorkomen van nog goed bewaarde archeologische resten.

1.2.2 Onderzoeksvragen

- Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten?
- Is het beeld van elke boring gelijk of zijn lokale variaties in bodemopbouw waar te nemen?
- In welke mate is het bodemprofiel nog intact? wat is de impact van de verharding en sloop op het bodemarchief?
- Kan verder archeologisch onderzoek in de vorm van boringen of proefsleuven nog leiden tot kenniswinst?
- Wat is de diepte van het archeologisch leesbaar niveau? Dient bij een eventueel proefsleuvenonderzoek rekening gehouden te worden met verschillende archeologische niveaus?
- In welke mate interfereren de geplande werken met het bodemarchief?
- Zijn relevante bodemhorizonten die indicatief zijn voor gunstigere bewaringscondities m.b.t. artefactensites nog bewaard op het terrein? of is er eerder sprake van een verstoord bodemprofiel door bebouwing en bewerking?
- Hoe verhouden de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek zich ten opzichte van de gegevens van de bodemkaart?
- Zijn de waarnemingen van die aard dat het een verkennend archeologisch booronderzoek aangewezen is? Zo ja:
 - wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone waar een verkennend archeologisch booronderzoek aangewezen is?
 - welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
 - welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
 - dwingen de waarnemingen afwijkingen van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk op?
- Indien een proefsleuvenonderzoek zinvol wordt geacht, wat is de ruimtelijke afbakening van de onderzoekszone (in X, Y en Z coördinaten) waar verder onderzoek d.m.v. proefsleuven noodzakelijk is?

1.3 Randvoorwaarden

De huidige bebouwing was nog deels in verhuur waardoor niet alle zones toegankelijk waren. Een groot deel van de boringen kon daardoor niet uitgevoerd worden.

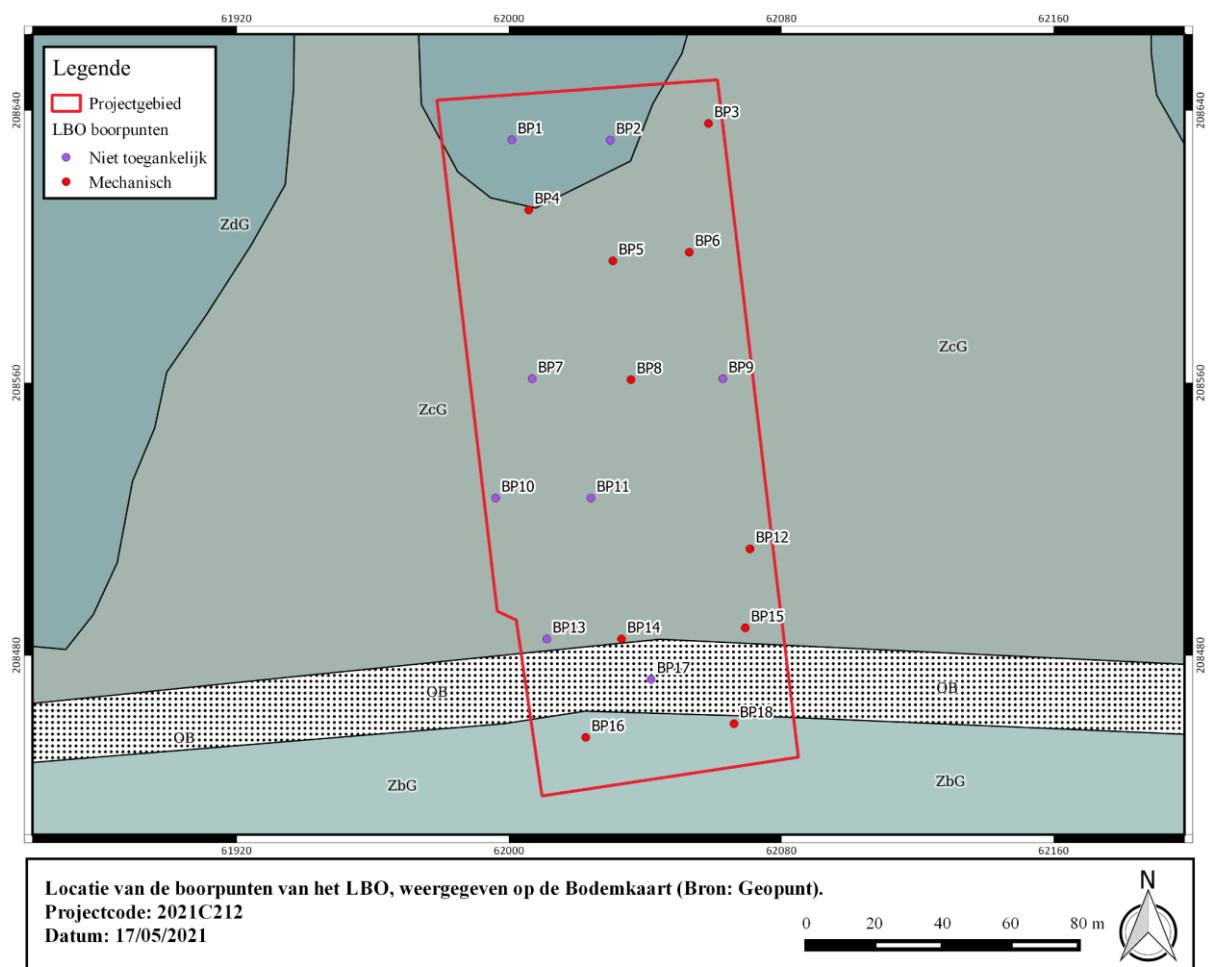
1.4 Werkwijze en strategie

1.4.1 Landschappelijke situatie

Het projectgebied bevindt zich ter hoogte van de Zandleem- en Leemstreek, op de helling van een zandrug tussen Aardenburg, Brugge en Oudenburg. Ten zuiden en noorden van het terrein wordt de zandrug ingesneden door (respectievelijk) de Fonyeinbeek en Witterusbeek. Beide beken stromen via de Jabbeekse beek af richting het Kanaal Gent-Oostende. Hydrografisch is het projectgebied gelegen binnen het Bekken van de Brugse Polders, met als deelbekken Oudlandpolder.

De Bodemkaart (Figuur 1) karteert het quasi volledige projectgebied als een matig droge zandbodem waarbij de Podzol B verbrokkeld is in harde concreties. De noordelijke zone van het terrein wordt omschreven als een matig natte zandgrond. Het is een Postpodzol met een verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont. De zuidelijke kant van het terrein wordt weergegeven als een kunstmatige bodem die door verharding of bebouwing sterk verstoord kan zijn. Aan de zuidelijke grens snijdt het projectgebied nog een droog zandbodemcomplex aan waarin de B-horizont verbrokkeld of zwak ontwikkeld kan zijn.

Uit het bureauonderzoek kan worden afgeleid dat het Tertiair substraat ter hoogte van het projectgebied aanwezig is vanaf 0 à 5 m TAW waardoor ze waarschijnlijk niet zal worden aangesneden tijdens dit booronderzoek.

Figuur 1: Projectie van de boorpunten van het LBO op de Bodemkaart, met aanduiding van de uitgevoerde boringen.

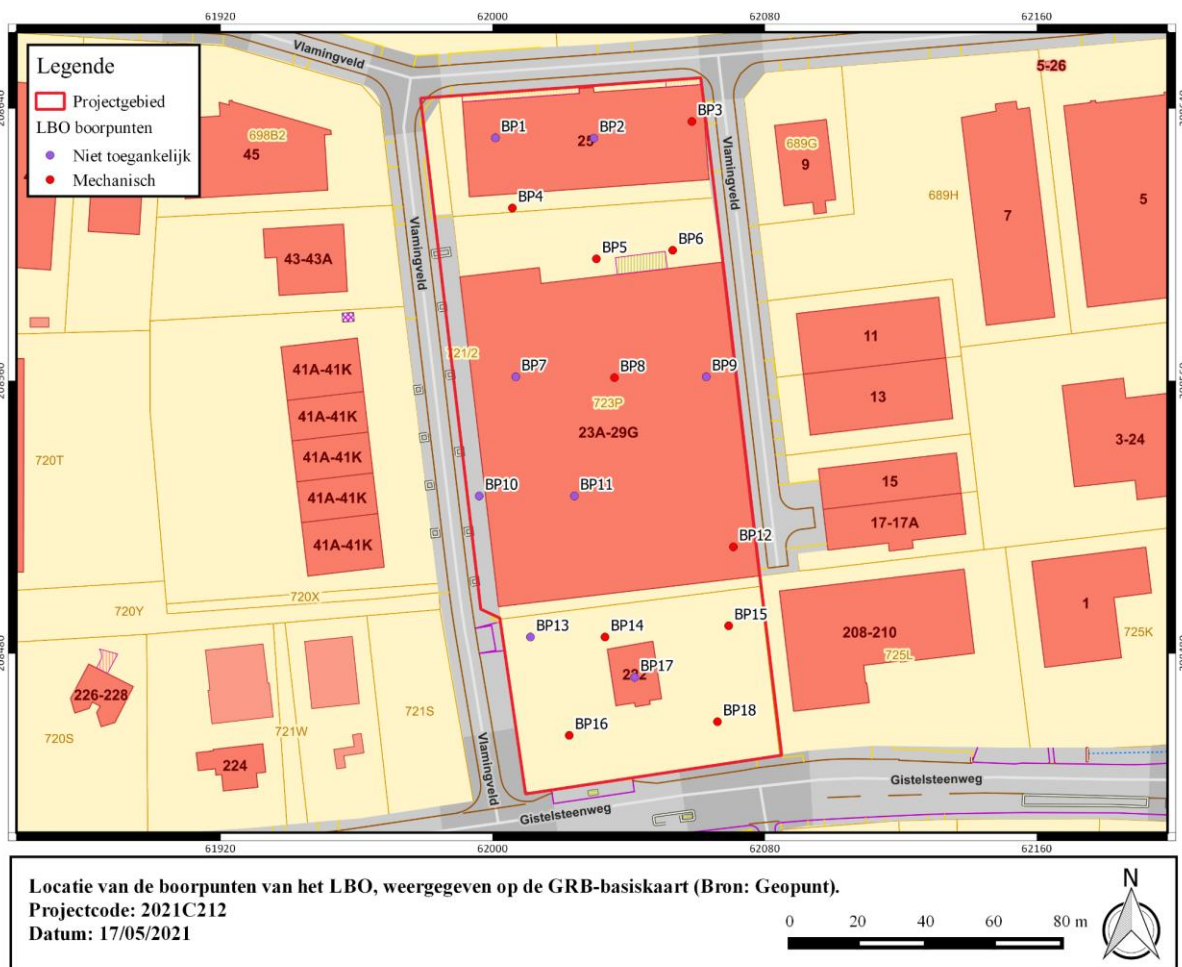

Het projectgebied bevindt zich ter hoogte van een drogere zandrug, omgeven door fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Een dergelijke locatie kan aantrekkelijk geweest zijn voor groepen jager-verzamelaars en latere vormen van bewoning (en landbouw). De Bodemkaart geeft een zandige bodem weer waar bodemontwikkelingshorizonten bewaard kunnen zijn. De realisatie van de huidige bebouwing en verharding kan echter een impact hebben gehad op het bodemarchief. Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de bodemopbouw in kaart te brengen, om zo de bewaringscondities van eventueel archeologisch erfgoed te kunnen evalueren.

1.4.2 Methode

Gezien de verwachte bodemopbouw, in combinatie met de onderzoeksvragen, is gekozen om het landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren door middel van boringen. Boringen zijn tevens de meest kostenefficiënte manier om de bodemopbouw in kaart te brengen en hebben een minimale impact op eventueel aanwezig erfgoed. Op basis van de waarnemingen uit dit booronderzoek kan de lithologie en bodemvorming adequaat beschreven worden.

Gelet op het landgebruik en de beoogde diepte van de boringen werd er gekozen om een dit booronderzoek uit te voeren aan de hand van mechanische boringen. Het onderzoek werd uitgevoerd a.d.h.v. tien boringen (Figuur 2). Op basis van de vraagstelling werden de boorpunten zo ingepland opdat aan de hand van de boringen vlakdekkende uitspraken kunnen gemaakt worden.

Figuur 2: Projectie van de boorpunten van het LBO op de GRB-Basiskaart, met aanduiding van de uitgevoerde boringen.

Tabel 2: Locaties en aangeboorde dieptes van de uitgevoerde boringen.

Boornr	X (m)	Y (m)	maaiveldhoogte (m TAW)	Diepte boring (cm-mv)	Diepte boring (m TAW)
BP3	62058,60	208636,10	9,76	200	7,76
BP4	62005,80	208610,70	9,84	200	7,84
BP5	62030,50	208595,80	9,79	200	7,79
BP6	62052,90	208598,30	9,80	200	7,80
BP8	62035,80	208560,90	9,86	200	7,86
BP12	62070,80	208511,20	10,06	200	8,06
BP14	62033,00	208484,80	10,63	200	8,63
BP15	62069,40	208488,00	9,97	200	7,97
BP16	62022,50	208455,90	9,77	120	8,57
BP18	62066,10	208459,90	9,82	200	7,82

1.4.3 Uitvoering

Het landschappelijk bodemonderzoek werd uitgevoerd met een Geoprobe boormachine (Figuur 3Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.) waarbij PVC-liners in de grond getrild worden met behulp van statische drukkracht en slaghamer. Hierbij worden de grondmonsters op een continu wijze, doch licht geroerd, gevangen in liners van ongeveer 1.20 meter lengte met een diameter van 32 mm. Aangezien men een continu profiel bekomt waarbij zeer dunne lagen of lenzen kunnen onderscheiden worden, is dit type boringen zeer geschikt voor onderkenningboringen. Ongeconsolideerde en losse sedimentpakketten kunnen mogelijks gecompacteerd worden door de uitgeoefende druk. Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd, beschreven op voorgedrukte boorformulieren en gefotografeerd met een Panasonic Lumix DMC-FT30 camera.

Figuur 3: Zijaanzicht van de Geoprobe boormachine, gebruikt tijdens dit bodemonderzoek.

De aardkundige situatie is gemiddeld tot 200 cm-mv gedocumenteerd. Hiermee is de diepste aardkundige eenheid waargenomen die relevant is voor het archeologisch vooronderzoek.

Het bodemonderzoek werd onder droge, bewolkte omstandigheden uitgevoerd op 13 april 2021.

1.5 Observaties

1.5.1 Terreinfooto's

Figuur 4: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP3, genomen in noordelijke (links) en zuidwestelijke richting (rechts).

Figuur 5: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP4, genomen in oostelijke (links) en noordwestelijke richting (rechts).

Figuur 6: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP6, genomen in noordwestelijke (links) en noordoostelijke richting (rechts).

Figuur 7: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP8, genomen in zuidelijke (links) en noordelijke richting (rechts).

Figuur 8: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP12, genomen in westelijke (links) en noordoostelijke richting (rechts).

Figuur 9: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP14, genomen in westelijke (links) en oostelijke richting (rechts).

Figuur 10: Omgevingsfoto's ter hoogte van BP16, genomen in noordoostelijke (links) en zuidelijke richting (rechts).

Figuur 11: Omgevingsfoto's ter hoogte van B18, genomen in zuidoostelijke (links) en noordwestelijke richting (rechts).

1.5.2 Lithologie, lithostratigrafie en bodem

Hieronder worden de lithologie, lithostratigrafie en bodemopbouw van de boringen beschreven. Boringen met een gelijkaardige opbouw worden gegroepeerd.

1.5.2.1 Boringen BP3-BP6, BP8 en BP18

De maaiveldhoogtes ter hoogte van boorpunten BP3-BP6, BP8 en BP18 bedragen respectievelijk 9.76, 9.84, 9.79, 9.80 en 9.82 m TAW. De omgeving van boringen BP3 en BP8 was in verhard en in gebruik als loods. Boringen BP4 t.e.m. BP6 bevonden zich ter hoogte van verharding. Boring BP18 was gelokaliseerd op een aanpalend terrein dat tot voor kort deels bebouwd was en deels in gebruik was als tuin.

Tussen het maaiveld en 65 à 85 cm-mv (ter hoogte van BP18 135 cm-mv) werd een antropogeen pakket opgeboord. Bovenaan bestond dit pakket uit verharding in de vorm van beton of tegels en een puinkoffer. Onder deze verhardingslagen werd een donkerbruine, humeuze zandlaag aangetroffen. Enkel in boring BP18 werden geen verhardingslagen of puinpakketten waargenomen.

Vanaf 65 à 85 (en 135) cm-mv werd de natuurlijke bodem aangeboord. Tot op 120 à 170 cm-mv werd een fijnkorrelig zandpakket waargenomen waarin een matige aanwezigheid van

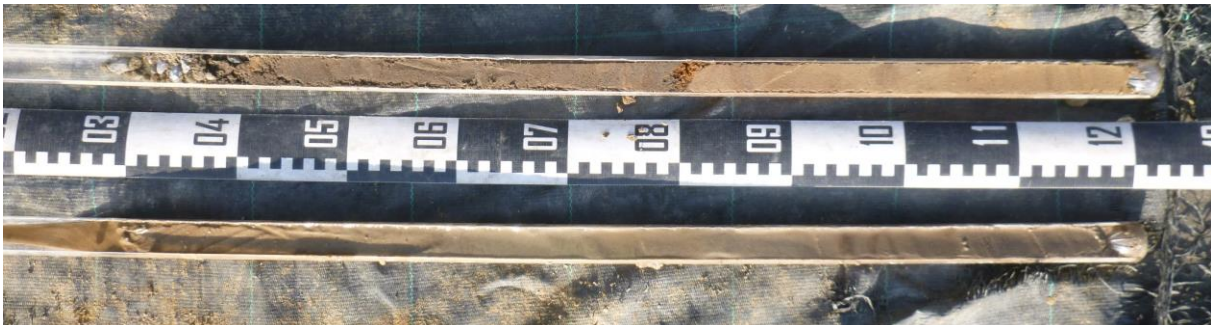
roest zichtbaar was. Tot slot werd tot op 200 cm-mv een gelijkaardig pakket aangeboord. Het sediment vertoonde minder roest, had een beige kleur en bevatte een behoorlijke hoeveelheid glauconietkorrels.

Figuur 12: Overzichtsfoto van boring BP3, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

Figuur 13: Overzichtsfoto van boring BP4, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

Figuur 14: Overzichtsfoto van boring BP5, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

Figuur 15: Overzichtsfoto van boring BP6, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

Figuur 16: Overzichtsfoto van boring BP8, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

Figuur 17: Overzichtsfoto van boring BP18, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

1.5.2.2 Boringen BP12 en BP14-BP16

De maaiveldhoogtes van boorpunten BP12, BP14, BP15 en BP16 bedroegen respectievelijk 10.06, 10.03, 9.97 en 9.77 m TAW. Boring BP12 bevond zich ter hoogte van één van de loodsen, boringen BP14, BP15 en BP16 situeerden zich in de tuin van het aanpalend terrein.

Tussen het maaiveld en respectievelijk 55, 85, 110 en 75 cm-mv werd een antropogeen pakket aangetroffen in deze boringen. In boring BP12 was dit pakket opgebouwd uit een tegelverharding, een puinlaag en stabilisatiezand met daaronder een humeuze, donkerbruine zandlaag. Ter hoogte van boorpunt BP14 was de bodem bovenaan samengesteld uit een donkerbruine humeuze zandlaag en een donkerbruingrijze laag waarin humus vermengd was. Het antropogene pakket bestond ter hoogte van boringen BP15 en BP16 uit een donkerbruine, humeuze laag met daaronder in boring BP15 een laag versmeten grond en steenslag en een grijsbruine laag waarin humus is vermengd. In boring BP16 werd een menglaag van de bouwvoor en een restant van ijzeraanrijkingshorizont waargenomen.

Vanaf 55 à 110 cm-mv werd de natuurlijke moederbodem aangetroffen. In deze boringen kan de bodem tot op 145 à 155 cm-mv beschreven worden als fijnkorrelig zand met een sterke aanwezigheid van roest in vlekken en concreties. Vanaf 145 à 155 cm-mv tot op het einde van de boringen (200 cm-mv) werd een fijnkorrelige zandlaag met een beige kleur aangeboord. Het sediment bevatte een zeer kleine hoeveelheid roest maar vertoonde wel een behoorlijke aanwezigheid van glauconiet.

Figuur 18: Overzichtsfoto van boring BP12, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

Figuur 19: Overzichtsfoto van boring BP14, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

Figuur 20: Overzichtsfoto van boring BP15, uitgelegd van links naar rechts en van boven naar onder.

Figuur 21: Overzichtsfoto van boring BP16, uitgelegd van links naar rechts.

1.5.3 Structuren

Er werden geen structuren aangetroffen.

1.5.4 Planten en hout

Er werden geen planten- of houtresten aangetroffen.

1.5.5 Dierlijke resten

Er werden geen dierlijke resten aangetroffen.

1.5.6 Sporenfossielen

Er werden geen sporenfossielen aangetroffen.

1.5.7 Antropogene invloeden

In alle boringen werden antropogene invloeden aangetroffen bovenin de boringen.

1.6 Synthese en interpretatie

1.6.1 Aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied

De aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied kan in het noordelijke deel van het terrein hoofdzakelijk omschreven worden als een AC-bodemprofiel met een verhardingslaag. Ter hoogte van de zuidelijke zone worden zwak ontwikkelde of restanten van B-horizonten aangetroffen. In boringen BP12 en BP14 is de ijzeraanrijking immers verbrokken tot concreties, ter hoogte van boorpunten BP15 en BP16 is er eerder sprake van een zwak ontwikkelde of vermengde humus- of ijzeraanrijkingshorizont.

De bodem kan omschreven worden als een matig droge zandgrond die op geringe diepte behoorlijk verzadigd is met water. Het sediment heeft een fijne korrel en bevat onderaan glauconietkorrels. Deze sedimenten werden vermoedelijk op eolische wijze afgezet tijdens het Weichseliaan.

Hoewel een groot aantal van de boringen niet kon worden uitgevoerd kunnen de waarnemingen van de boringen toch deels geëxtrapoleerd worden. De delen die niet konden worden bemonsterd door de ontoegankelijkheid van de gebouwen hebben mogelijk een overeenkomstige opbouw als de uitgevoerde boringen ter hoogte van dezelfde bouwstructuren.

De gegevens die tijdens dit bodemonderzoek werden verzameld komen goed overeen met de gegevens van de Bodemkaart. Enkel in de noordelijke delen van het terrein werd de bodem meer vermengd waardoor aanrijkingshorizonten niet meer bewaard zijn.

1.6.2 Postdepositionele processen

De afwezigheid van bewaarde bodemontwikkelingshorizonten kan mogelijk verklaard worden door de verharding en bebouwing die aanwezig was ter hoogte van het onderzoeksgebied. Vermoedelijk werd de bodem omgewoeld of afgegraven tijdens de realisatie van deze

1.7 Archeologische verwachtingen

1.7.1 Diepte, aard en ouderdom

De natuurlijke bodem bevond zich hoofdzakelijk op een diepte van 55 à 85 cm-mv. Enkel ter hoogte van boringen BP15 en BP18 was het archeologisch niveau dieper gelegen (op resp. 110 en 135 cm-mv).

Door de ligging op een hogere zandrug nabij enkele waterlopen is er ter hoogte van het projectgebied een verhoogde kans op menselijke aanwezigheid vanaf de steentijden.

1.7.2 Aspecten van conservering

Gezien er geen goed bewaarde bodems of afgedekte looplagen aanwezig waren is de trefkans inzake in-situ bewaarde artefactensites zeer gering. De bovenste lagen van het origineel profiel werden vermoedelijk reeds danig vermengd.

Grondvaste resten kunnen daarentegen wel nog een behoorlijk goede bewaring kennen. Indien aanwezig zullen de archeologische sporen zichtbaar zijn in de natuurlijke bodem, onmiddellijk onder het antropogeen pakket.

1.7.3 Impact van geplande werken

De opdrachtgever plant de realisatie van twee bedrijfsverzamelgebouwen voor ambachtelijke bedrijven. Hiervoor wordt eerst de bestaande bebouwing en verharding verwijderd. Beide gebouwen zullen gefundeerd worden door middel van zoelfunderingen tot op 1.20 m-mv. De buitenaanleg (waaronder verharding en groenzone gerekend worden) zal voor een bodemingreep tot op 50 cm-mv zorgen. Tevens worden er nutsleidingen en infiltratiebekkens aangelegd waarvoor een verstoring tot op 1 m-mv voorzien wordt.

Gezien de omvang en dieptes van de geplande werken zullen deze het archeologisch niveau verstoren. De in-situ bewaring van eventueel aanwezige grondvaste resten kan aldus niet gegarandeerd worden.

1.8 Assessment

Door de afwezigheid van een goed ontwikkelde of bewaarde bodem is de trefkans inzake in-situ bewaarde artefactensites zeer klein. Een verkennend archeologisch booronderzoek wordt door de verwachte lage kenniswinst dan ook niet noodzakelijk geacht.

Grondvaste resten kunnen echter wel nog bewaard zijn ter hoogte van het projectgebied. Gezien ook de geplande werken van die aard en omvang zijn dat ze het archeologisch niveau zullen vernietigen dient een vervolgonderzoek uitgevoerd te worden. Een proefsleuvenonderzoek dient de aanwezigheid en hoedanigheid van archeologische sporen evalueren.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

3 Bijlagen

3.1 Boorlijst

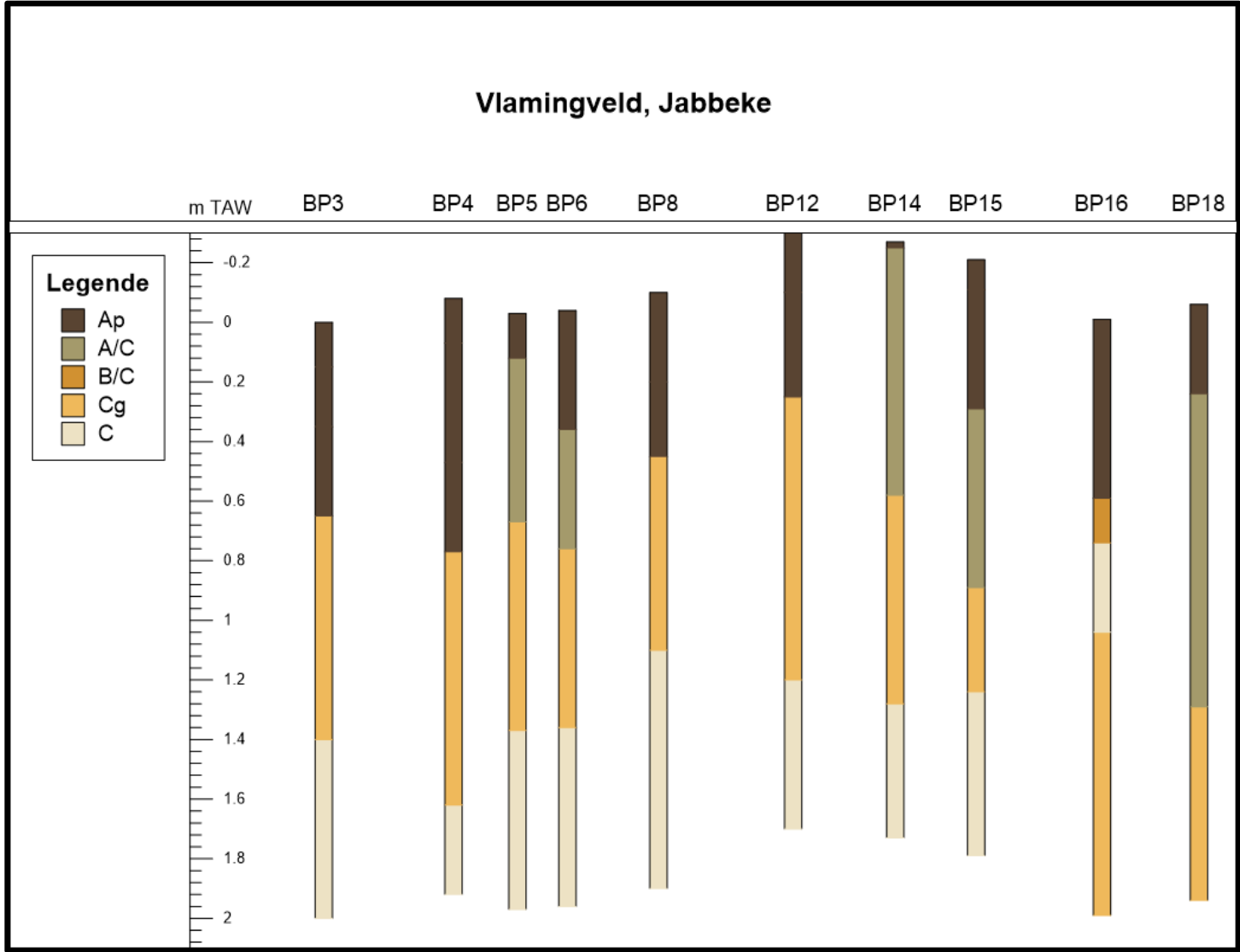
Boornr	X (m)	Y (m)	maaiveldhoogte (m TAW)	Datum	Type boor	Diameter boor (cm)	Manueel/ mechanisch	Diepte boring (cm-mv)	Diepte boring (m TAW)	Landgebruik	Weer
BP3	62058,60	208636,10	9,76	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	7,76	Bebouwd	Droog, zonnig
BP4	62005,80	208610,70	9,84	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	7,84	Verhard	Droog, zonnig
BP5	62030,50	208595,80	9,79	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	7,79	Verhard	Droog, zonnig
BP6	62052,90	208598,30	9,80	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	7,80	Verhard	Droog, zonnig
BP8	62035,80	208560,90	9,86	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	7,86	Bebouwd	Droog, zonnig
BP12	62070,80	208511,20	10,06	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	8,06	Bebouwd	Droog, zonnig
BP14	62033,00	208484,80	10,63	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	8,63	Tuin	Droog, zonnig
BP15	62069,40	208488,00	9,97	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	7,97	Tuin	Droog, zonnig
BP16	62022,50	208455,90	9,77	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	120	8,57	Tuin	Droog, zonnig
BP18	62066,10	208459,90	9,82	13/04/2021	Geoprobe	3,2	Mechanisch	200	7,82	Tuin	Droog, zonnig

Boor nr	Eenheid nr	Boven-grens (cm-mv)	Onder-grens (cm-mv)	Boven-grens (mTAW)	Onder-grens (mTAW)	Bodem-horizont	Textuur	Textuur omschrijving	Type zand	Type zand omschrijving	kleur (visueel)	Vochtigheid	oxidoreductie-verschijnselen	Overige
BP3	1	0	15	9,76	9,61	Ap	Nvt	niet van toepassing	Nvt	niet van toepassing	Grijs	Nvt	/	Betonverharding
	2	15	35	9,61	9,41	Ap	Nvt	niet van toepassing	Nvt	niet van toepassing	Grijs	Droog	/	Topzand

	3	35	65	9,41	9,11	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	/	Humeus
	4	65	140	9,11	8,36	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Beigegeel	Vochtig	Matige roest	
	5	140	200	8,36	7,76	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Beige	Nat	Zeer lichte roest	Glauconiet
BP4	1	0	15	9,84	9,69	Ap	Nvt	niet van toepassing	Nvt	niet van toepassing	Grijs	Droog	/	Betonverharding steenslag
	2	15	55	9,69	9,29	Ap	Nvt	niet van toepassing	Nvt	niet van toepassing	Donkergrijszwart	Vochtig	/	Koffer
	3	55	85	9,29	8,99	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkergrijs	Vochtig	/	Origineel? Humeus
	4	85	170	8,99	8,14	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Beigegeel	Vochtig	Matige roest	
	5	170	200	8,14	7,84	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Beige	Nat	Zeer lichte roest	Glauconiet
BP5	1	0	15	9,79	9,64	Ap	Nvt	niet van toepassing	Nvt	niet van toepassing	Grijs	Droog	/	Steenpuin
	2	15	70	9,64	9,09	A/C	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	Lichte roest	Deels origineel, deels vermengd, humeus, vlekken MB
	3	70	140	9,09	8,39	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Beigegeel	Vochtig	Matige roest	
	4	140	200	8,39	7,79	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Beige	Nat	Zeer lichte roest	Glauconiet
BP6	1	0	40	9,80	9,40	Ap	Nvt	niet van toepassing	Nvt	niet van toepassing	Beige	Droog	/	Betonverharding, steenpuin
	2	40	80	9,40	9,00	A/C	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	Lichte roest	Humeuze vlekken
	3	80	140	9,00	8,40	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Beigegeel	Vochtig	Lichte roest	
	4	140	200	8,40	7,80	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Beige	Nat	Zeer lichte roest	Glauconiet
BP8	1	0	30	9,86	9,56	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Divers (grijs en gelig)	Droog	Lichte roest	Tegel, topzand, weinig puin
	2	30	55	9,56	9,31	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	/	Humeus, steenpuin
	3	55	120	9,31	8,66	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Beigegeel	Vochtig	Lichte roest	
	4	120	200	8,66	7,86	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Beige	Nat	Zeer lichte roest	Glauconiet
BP12	1	0	20	10,06	9,86	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Divers (Grijs)	Droog	/	Tegel, puinlaag en zand
	2	20	55	9,86	9,51	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	/	Humeus
	3	55	150	9,51	8,56	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Oker en Geelbeige	Vochtig	Sterke tot matige roest	

	4	150	200	8,56	8,06	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Beige	Nat	Zeer lichte roest	Glauconiet
BP14	1	0	2	10,63	10,61	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	/	Humeus
	2	2	85	10,61	9,78	Ap/Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruingrijs	Vochtig	Lichte roest	Lichte vermenging/inspoeling van humus
	3	85	155	9,78	9,08	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Gelig-Oker	Vochtig	Sterke tot matig roest	
	4	155	200	9,08	8,63	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Beige	Nat	Zeer lichte roest	
BP15	1	0	10	9,97	9,87	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	/	Humeus
	2	10	50	9,87	9,47	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Divers	Vochtig	/	Versmeten grond en steenslag
	3	50	110	9,47	8,87	Ap/Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Grijsbruin	Vochtig	Lichte roest	Humusinmenging (door inspoeling)
	4	110	145	8,87	8,52	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Beigegeel	Nat	Matige roest	
	5	145	200	8,52	7,97	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Beige	Nat	Zeer lichte roest	Glauconiet
BP16	1	0	60	9,77	9,17	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	/	Humeus
	2	60	75	9,17	9,02	Bs/Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Gelig-Oker	Vochtig	Sterke roest	
	3	75	105	9,02	8,72	C	Z	zand	Z3	fijn zand	Geelbeige	Vochtig	Zeer lichte roest	
	4	105	200	8,72	7,77	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Beigegeel	Vochtig	Sterke roest	Mn-vlekken
BP18	1	0	30	9,82	9,52	Ap	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Droog	/	Humeus
	2	30	135	9,52	8,47	Ap/Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Vochtig	/	Humusinmenging (door inspoeling)
	3	135	200	8,47	7,82	Cg	Z	zand	Z3	fijn zand	Donkerbruin	Nat	Lichte roest	Glauconiet

3.2 Visualisatie van de boorprofielen

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

DEEL 2

Vlamingveld – FASE 1 (Jabbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode FASE 1: 2021H102
Augustus 2021

NOTA
DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN

PROEFSLEUVENONDERZOEK – FASE 1

Colofon

Bekrachtigde archeologienota in uitgesteld traject: **ID 16974 – 2018K346**

Prospectie met ingreep in de bodem: **2021H102 – FASE 1**

Auteur: Jeroen Vanhercke

Nummer van het wettelijk depot: /

Naam en erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert NV OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

© Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert nv.

Ruben Willaert nv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten proefsleuvenonderzoek	38
1.1	Projectomschrijving	38
1.1.1	Administratieve gegevens	38
1.1.2	Onderzoeksopdracht	40
1.1.2.1	Onderzoekskader	40
1.1.2.2	Onderzoeksvragen	41
1.1.2.3	Randvoorwaarden.....	41
1.1.3	Uitvoering onderzoek	42
1.1.3.1	Actoren en wetenschappelijke begeleiding.....	42
1.1.3.2	Chronologie.....	43
1.1.3.3	Strategie	43
1.1.3.4	Methode en organisatie.....	46
1.2	Assessmentrapport	51
1.2.1	Beschrijving projectgebied	51
1.2.1.1	Ligging en gebruik	51
1.2.1.2	Landschappelijke context.....	51
1.2.2	Aardkundige opbouw	52
1.2.2.1	Geologie	52
1.2.2.2	Bodem	52
1.2.3	Stratigrafische opbouw van de site	52
1.2.3.1	Oppervlak.....	52
1.2.3.2	Referentieprofielen.....	54
1.2.4	Assessment van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren ..	56
1.2.4.1	Algemeen	56
1.2.4.2	Paalsporen.....	57
1.2.4.3	Kuilen	60
1.2.4.4	Greppels	61
1.2.4.5	Natuurlijke sporen	62
1.2.4.6	Verstoringsen.....	62
1.2.5	Assessment van de vondsten	63
1.2.6	Assessment van de stalen.....	65
1.2.7	Conservatie-assessment	65
1.2.8	Interpretatie van de resultaten, synthese en datering	65
1.2.9	Confrontatie resultaten met voorgaande onderzoeksfases	66
1.2.10	Verwachting archeologisch erfgoed	67
1.3	Beantwoording van de onderzoeksvragen	67
1.4	Samenvatting.....	70
2	Bibliografie	72

3	Bijlagen	73
3.1	Lijst met gebruikte afkortingen.....	73
3.2	Sporenlijst.....	74
3.3	Vondsten- en monsterlijst	75
3.4	Fotolijst.....	75
3.5	Referentieprofiel	79
3.6	Dagrapport.....	80

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België.....	39
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers.....	39
Figuur 3: Sleuvenplan Fase 1 weergegeven op de GRB-basiskaart.....	44
Figuur 4: Voorstel proefsleuven uit het programma van maatregelen.	45
Figuur 5: Sleuvenplan weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van Fase 2.....	45
Figuur 6: Zicht naar het centrum en het westen van het onderzoekgebied op 19/08/2021. .	47
Figuur 7: Zicht naar het zuiden van het onderzoekgebied.....	47
Figuur 8: Zicht op het oosten van het onderzoekgebied.	48
Figuur 9: Zicht naar het noordoosten.....	48
Figuur 10: Start van het onderzoek.	49
Figuur 11: Opschaven van het vlak in kijkvenster 1.	49
Figuur 12: Inmeten van sporen in kijkvenster 2.	50
Figuur 13: Overzicht van sleuven 3 en 4 met alle kijkvensters.	50
Figuur 14: Projectgebied en sporen weergegeven op het DHMV.....	53
Figuur 15: Sleuvenplan met aanduiding van vlak- en maaiveldhoogtes.....	53
Figuur 16: Sleuvenplan weergegeven op de GRB-basiskaart, met aanduiding van de profielen.	55
Figuur 17: Profielput 2.....	55
Figuur 18: Sporenplan weergegeven op de GRB-basiskaart.	56
Figuur 19: Detail van het sporenplan ter hoogte van de kijkvensters.	57
Figuur 20: S21 (paalspoor).....	27
Figuur 21: S24 (paalspoor).....	58
Figuur 22: S9 (paalspoor) in vlak.....	27
Figuur 23: Coupe op S9.....	58
Figuur 24: S28 (paalspoor).....	28
Figuur 25: S31 (paalspoor).....	59
Figuur 26: S17 (paalspoor).....	28
Figuur 27: Coupe op S17.....	59
Figuur 28: Coupetekeningen paalsporen.	59

Figuur 29: KV03.....	29
Figuur 30: Concentratie paalsporen in KV03.	60
Figuur 31: S2.....	29
Figuur 32: S18.	60
Figuur 33: S19.....	30
Figuur 34: S20.	61
Figuur 35: S8 (greppel).....	30
Figuur 36: S5 (greppel).....	61
Figuur 37: S4 (greppel).....	31
Figuur 38: Coupe op S4.	62
Figuur 39: S14 (greppel).....	31
Figuur 40: Coupe op S16 (greppel).	62
Figuur 41: Coupetekeningen greppels.....	62
Figuur 42: Verstoring en natuurlijk spoor in sleuf 2.....	32
Figuur 43: Coupe op natuurlijke verkleuring in sleuf 5.	63
Figuur 44: Verstoring in het zuiden van het terrein.....	32
Figuur 45: Leidingen in sleuf 3.	63
Figuur 46: VNR 1 (buitenzijde).....	33
Figuur 47: VNR 1 (binnenzijde).	64
Figuur 48: Tekening randfragment op schaal 1/3.....	33
Figuur 49: VNR 2.	64
Figuur 50: Sporenplan met weergave van de vondsten en coupes.	64
Figuur 51: Projectgebied en CAI-locaties weergegeven op het DHMV.	66

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens proefsleuvenonderzoek.	38
Tabel 2 Overzicht oppervlaktes proefsleuven (m ²) en percentages.	44
Tabel 3: Overzicht van de vondsten.	63

1 Resultaten proefsleuvenonderzoek

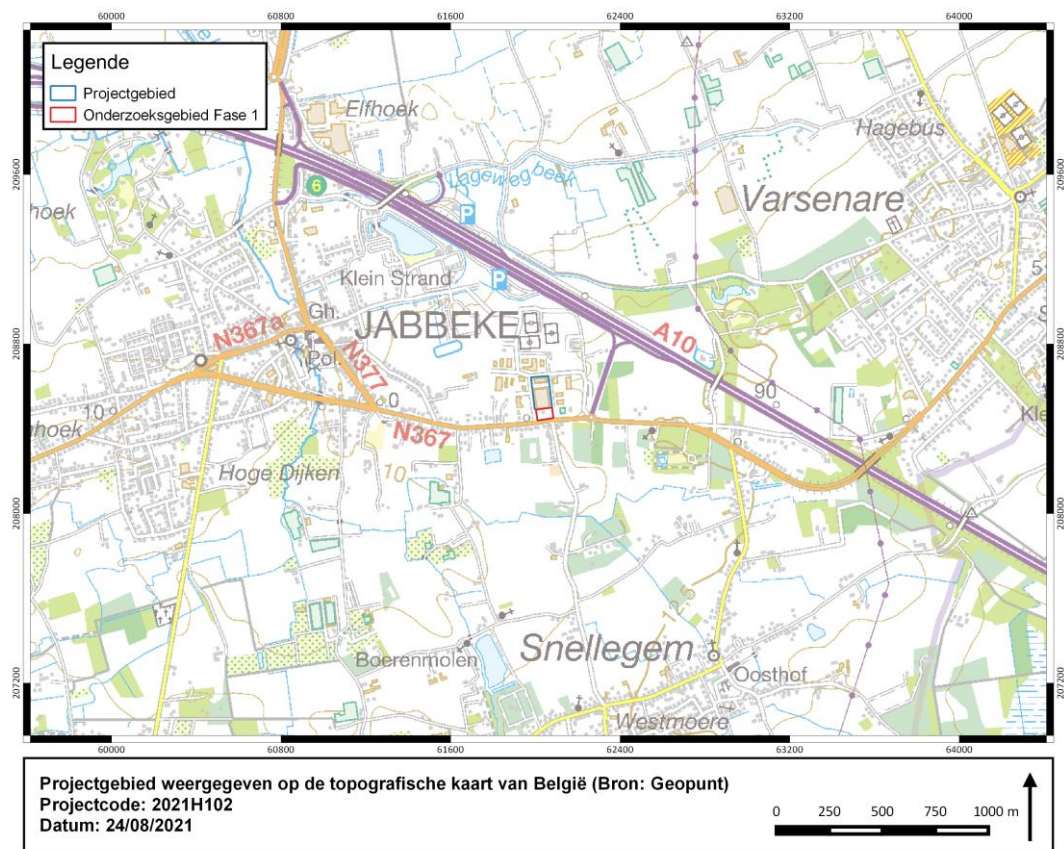
1.1 Projectomschrijving

1.1.1 Administratieve gegevens

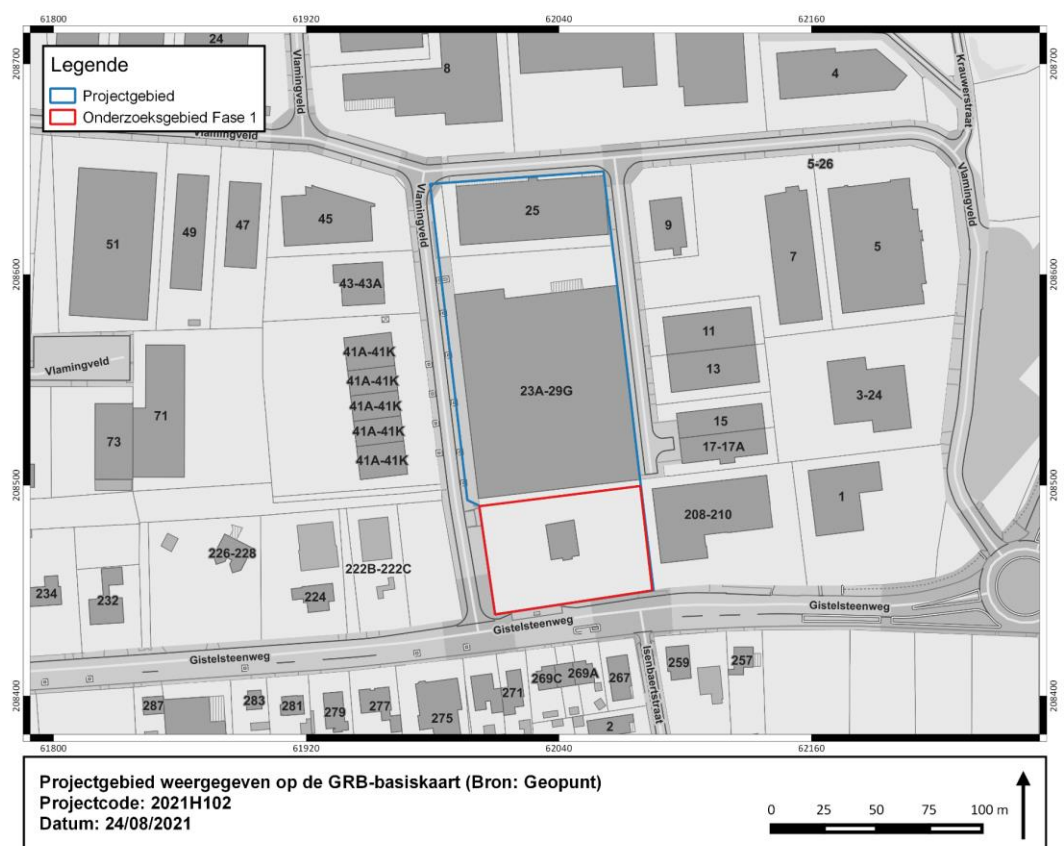
Tabel 3: Administratieve gegevens proefsleuvenonderzoek.

a) Archeologienota	ID 16939	
b) Projectcode bureauonderzoek	2020K346	
c) Projectcode landschappelijk bodemonderzoek	2021C212	
d) Projectcode proefsleuvenonderzoek FASE 1	2021H102	
e) Projectcode proefsleuvenonderzoek FASE 2	Nog niet bekend	
f) Interne projectcode	JAGI-21	
g) Naam en erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Ruben Willaert nv OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
h) De locatie van het vooronderzoek Zie Figuur 1	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Jabbeke
	Deelgemeente	/
	Postcode	8490
	Adres	Vlamingveld
	Toponiem	Vlamingveld
	Bounding box (Lambert 72)	$X_{\min} = 61872$ $Y_{\min} = 208431$ $X_{\max} = 62196$ $Y_{\max} = 208657$
i) Kadastrale gegevens Zie Figuur 2	Jabbeke, Afdeling 1, Sectie B, nrs. 723m, 721/2, 723p, 722d.	
j) Actoren en specialisten (Ruben Willaert nv)	Jeroen Vanhercke Fedra Slabbinck	Archeoloog/veldwerkleider Archeoloog/GPS
k) Wetenschappelijke advisering	Wouter Van Goidsenhoven Bruno Polfliet	Archeoloog Archeoloog
l) Agentschap Onroerend Erfgoed	Sam De Decker Sander De Ketelaere	Erfgoedconsulent Erfgoedconsulent
m) Uitvoeringsdatum veldwerk	19/08/2021	
n) Oppervlakte plangebied	16 505 m ²	
o) Oppervlakte Fase 1	3883 m ²	
p) Onderzochte oppervlakte Fase 1	468 m ² (12,05 %)	
q) Vervolgonderzoek	Fase 1: Opgraving Fase 2: Proefsleuvenonderzoek (zie Programma van Maatregelen)	

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België.

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers.

1.1.2 Onderzoeksopdracht

1.1.2.1 Onderzoekskader

De aanleiding van het onderzoek is de geplande realisatie van twee bedrijfsverzamelgebouwen voor ambachtelijke bedrijven op een terrein van ca. 1,65 ha. Een noordelijk gelegen gebouw zal 20 units bevatten en een oppervlakte van 6806 m² hebben. Het zuidelijke gebouw van 1977 m² zal bestaan uit vier units en een hoogspanningscabine bevatten. Over de rest van het terrein zullen verhardingen, groenzones en enkele infiltratiebekkens aangelegd worden. Vóór het begin van deze aanleg zal de bestaande bebouwing gesloopt en de aanwezige verharding opgebroken worden. De bodemingrepen spelen zich af over het volledige plangebied en zullen qua diepte tussen 50 cm –mv en 120 cm –mv bedragen. Het potentieel aanwezige bodemarchief wordt door deze werkzaamheden bedreigd. Naar aanleiding van de geplande ingrepen werd eind 2020 een archeologienota opgemaakt door Ruben Willaert nv (**ID 16939**).

Het onderzoeksterrein van 16 505 m² situeert zich volgens het gewestplan in een gebied voor industriegebied. Het bevindt zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site en evenmin binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000 m² of meer bedraagt.

De fase van het onderzoekstraject die hieronder besproken wordt (projectcode: **2021H102**), bouwt verder op het bureauonderzoek, het bijhorende programma van maatregelen (projectcode: **2020K346**) en het landschappelijk bodemonderzoek (projectcode: **2021C212**). Hoewel er in de archeologienota geen gewag gemaakt werd over een fasering, bleek dit voor de praktische uitwerking toch nodig. Daarom wordt in dit rapport enkel **Fase 1** besproken. Het vooronderzoek van **Fase 2**, dat op het moment van schrijven nog moet uitgevoerd worden (zie deel 2: programma van maatregelen, zal onder een nieuwe projectcode en nota ingediend worden.

Een prospectie met ingreep in de bodem was noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van archeologische sporen te kunnen nagaan. Het doel van deze archeologische terreininventarisatie was het maken van een archeologische evaluatie van de projectlocatie, m.a.w. inzicht te krijgen in de verspreiding, de densiteit, de aard en de chronologische waarde van de eventuele archeologische sporen op het terrein. De gekende archeologische waarden binnen de grenzen van het projectgebied wezen op de mogelijke aanwezigheid van grondvaste sporen die zichtbaar zijn onder de bouwvoor.

Een proefsleuvenonderzoek was effectief mogelijk op het terrein en de meest geschikte manier om archeologische resten in kaart te brengen, met beperkte schade aan eventueel aanwezige relictten. Het was ook noodzakelijk, gezien het feit dat de geplande werken een ingreep in de bodem impliceren waarbij *in-situ* bewaring onmogelijk is.

1.1.2.2 Onderzoeksvragen

Bij het uitvoeren en uitwerken van de prospectie was het van belang dat minstens onderstaande vragen beantwoord werden. Ze werden geformuleerd het in programma van maatregelen. Als er op basis van de resultaten nog bijkomende onderzoeksvragen gesteld konden worden, dienden deze ook gesteld en beantwoord te worden. De antwoorden zullen in het assessmentrapport aan bod komen. In hoofdstuk 1.3 worden de vragen bij wijze van samenvatting nogmaals van een beknopt antwoord voorzien.

- Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten? Hoe verhouden de waarnemingen in de profielputten zich ten opzichte van deze van het landschappelijk bodemonderzoek?
- In hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van lokale verstoring?
- Zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?
- Op welke diepte bevindt zich het archeologisch leesbare niveau? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?
- Wat is de bewaringstoestand van de sporen?
- Kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de archeologische waarnemingen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
- Kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- Zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Wat is de omvang? Hoeveel niveaus zijn er? Wat is het geschatte aantal individuen?
- Hoe verhouden de waarnemingen zich tot de gekende vindplaatsen in de ruime omgeving?
- Voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud *in situ* mogelijk)?
- Voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
 - o Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

1.1.2.3 Randvoorwaarden

De archeologienota werd opgesteld met een uitgesteld vooronderzoek. De nota werd met andere woorden aangeleverd op basis van het bureauonderzoek. Daarin werd het volledige

plangebied echter behandeld als één geheel en was er geen sprake van een gefaseerde uitvoering van de geplande werken. Ondanks de bekrachtiging van de archeologienota werd kort voor de uitvoering van het vooronderzoek toch een fasering medegedeeld. De door de opdrachtgever aangehaalde reden was de hoogspanningscabine in één van de te slopen gebouwen die pas buiten dienst gesteld worden als de nieuwe cabine in het zuiden van het plangebied er is.

Het vooronderzoek met ingreep in de bodem werd uitgevoerd na het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning. Het slopen van de aanwezige bebouwing beperkte zich tot één gebouw in het zuiden van het plangebied. Deze zuidelijke zone van 3883 m² werd noodgedwongen **Fase 1** genoemd en wordt in onderstaand rapport beschreven. De resterende zone van 12 622 m² zal als later als **Fase 2** behandeld worden met een afzonderlijke projectcode en rapportage. De resultaten en aanbevelingen van **Fase 1** gelden met andere woorden nog niet voor het grootste deel van het volledige plangebied, waar nog archeologisch vooronderzoek moet plaatsvinden.

Bij de aktename van een oudere versie van de archeologienota (ID 10654) werd eveneens onderstaande voorwaarde geformuleerd:

“ U nam in het kader van deze archeologienota geen contact op met de IOED Raakvlak. Zij beschikken nochtans over relevante gegevens in verband met uitgevoerd onderzoek in de onmiddellijke omgeving, dat nog niet is opgenomen in de CAI. Wij stellen dan ook als voorwaarde dat de uitvoerder van het uitgesteld vooronderzoek deze gegevens moet opvragen bij Raakvlak bij de uitwerking van de nota. “

Aan deze voorwaarden kon voldaan worden. Er werd inderdaad contact opgenomen met Raakvlak door de veldwerkleider (zie 4.1.3.2 Chronologie) en er werd verwezen naar de beschikbare gegevens (zie 4.3 Beantwoording onderzoeksvragen) . Een verdere analyse ervan behoort niet tot de doelstelling van dit verslag van resultaten en is evenmin haalbaar binnen het budgettair kader.

De archeologische werkzaamheden van het proefsleuvenonderzoek speelden zich af binnen het kader dat gecreëerd wordt door de Code van Goede Praktijk. Het programma van maatregelen werd door de geïntroduceerde fasering niet volledig gevolgd. De afwijkingen bevinden zich in de onderzoekzone en de verkorting van de proefsleuven.

1.1.3 Uitvoering onderzoek

1.1.3.1 Actoren en wetenschappelijke begeleiding

Het archeologisch onderzoek werd uitgevoerd door archeologen van Ruben Willaert nv, vertegenwoordigd door Jeroen Vanhercke (archeoloog/veldwerkleider) en Fedra Slabbinck (archeoloog/GPS). De grondwerken werden uitgevoerd door Cannie & Co nv uit Oostrozebeke (West-Vlaanderen).

De erfgoedconsulenten van het Agentschap Onroerend Erfgoed zijn Sam De Decker en Sander De Ketelaere. Wouter Van Goidsenhoven en Bruno Polfliet stonden tijdens de verwerking in als verstrekkers van wetenschappelijke begeleiding.

1.1.3.2 Chronologie

Vóór de aanvang van het terreinwerk werden de nodige leidingplannen opgevraagd en werd een melding gedaan van het terreinwerk bij het Agentschap Onroerend Erfgoed. Op 11 augustus 2021 werd eveneens contact opgenomen met de Intergemeentelijke Onroerenderfgoeddienst (IOED) Raakvlak om hen op de hoogte te brengen van het terreinwerk. Er werd ook gevraagd naar de gegevens van de vooronderzoeken die enkele jaren geleden door deze IOED werden uitgevoerd in de omgeving van het projectgebied. De beschikbare rapportages werden doorgestuurd, met de informatie dat de meeste onderzoeken (proefsleuven, opgravingen) echter ongepubliceerd zijn gebleven en dat er sprake is van enige mate van informatieverlies¹.

Het onderzoek van Fase 1 vond plaats van donderdag 19 augustus 2021. Er werd gestart in het zuidwesten van het projectgebied (de nummers van de sleuven geven de volgorde weer). Nadat het archeologische terreinwerk er op zat, werden de sleuven weer gedicht. De uitwerking en rapportage zijn van start gegaan op dinsdag 24 augustus 2021.

1.1.3.3 Strategie

De inplanting van de proefsleuven werd vastgelegd in het programma van maatregelen van het bureauonderzoek en kon niet aangehouden worden. De oriëntatie en ligging werden wel behouden, maar de aanleg ervan kon maar plaatsvinden tot enkele meters voor de nog aanwezige loodsen. De beschikbare oppervlakte kon wel volledig onderzocht worden. Het terrein werd uiteindelijk geëvalueerd door middel van vijf proefsleuven (of werkputten). Ter hoogte van sleuven 3 en 4 werden uitbreidingen (kijkvensters) gemaakt om de aanwezige sporen in een breder ruimtelijk verband te kunnen zien.

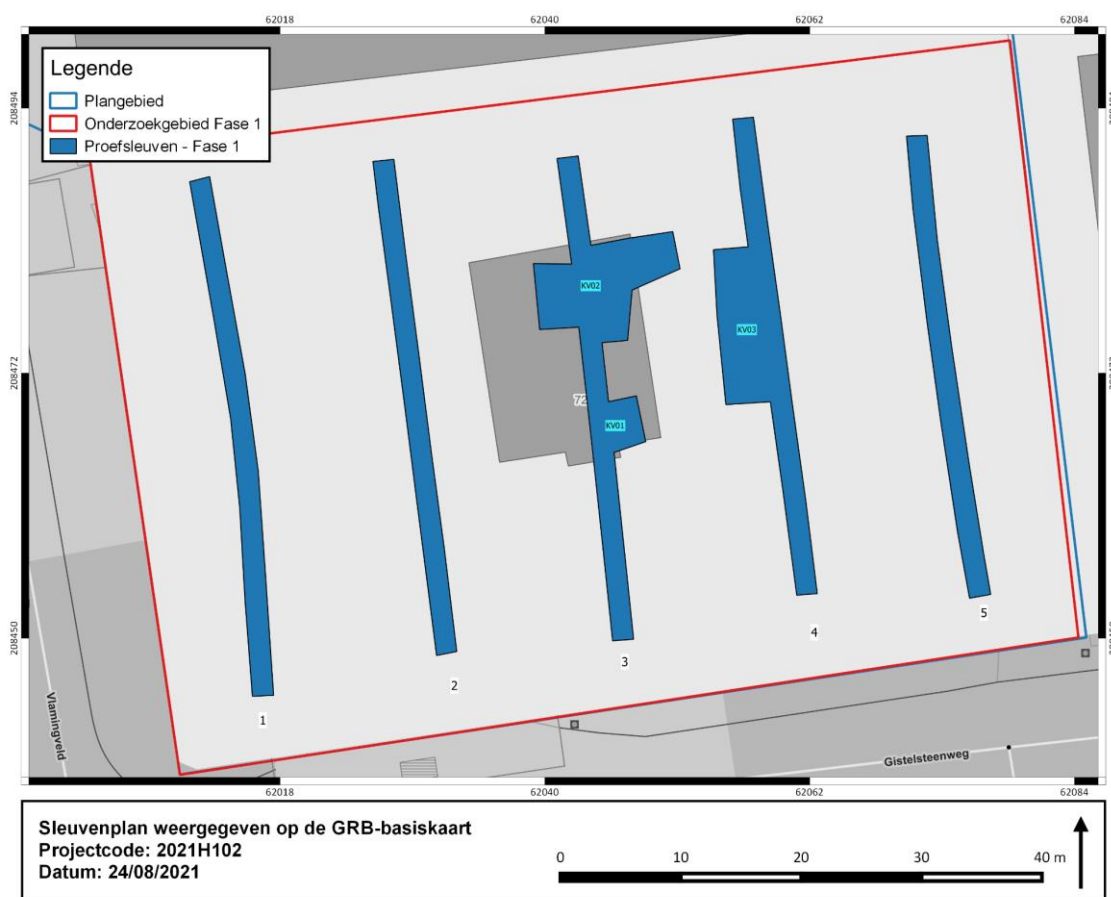
De aangelegde werkputten waren in totaal goed voor een oppervlakte van 468 m². Daarmee werd 12,05 % van het onderzoekgebied van 3883 m² archeologisch onderzocht. Op deze manier konden de onderzoeksvragen beantwoord worden en er kon een inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel op dit deel van het terrein.

¹ F. Roelens, persoonlijke communicatie, 12 augustus 2021.

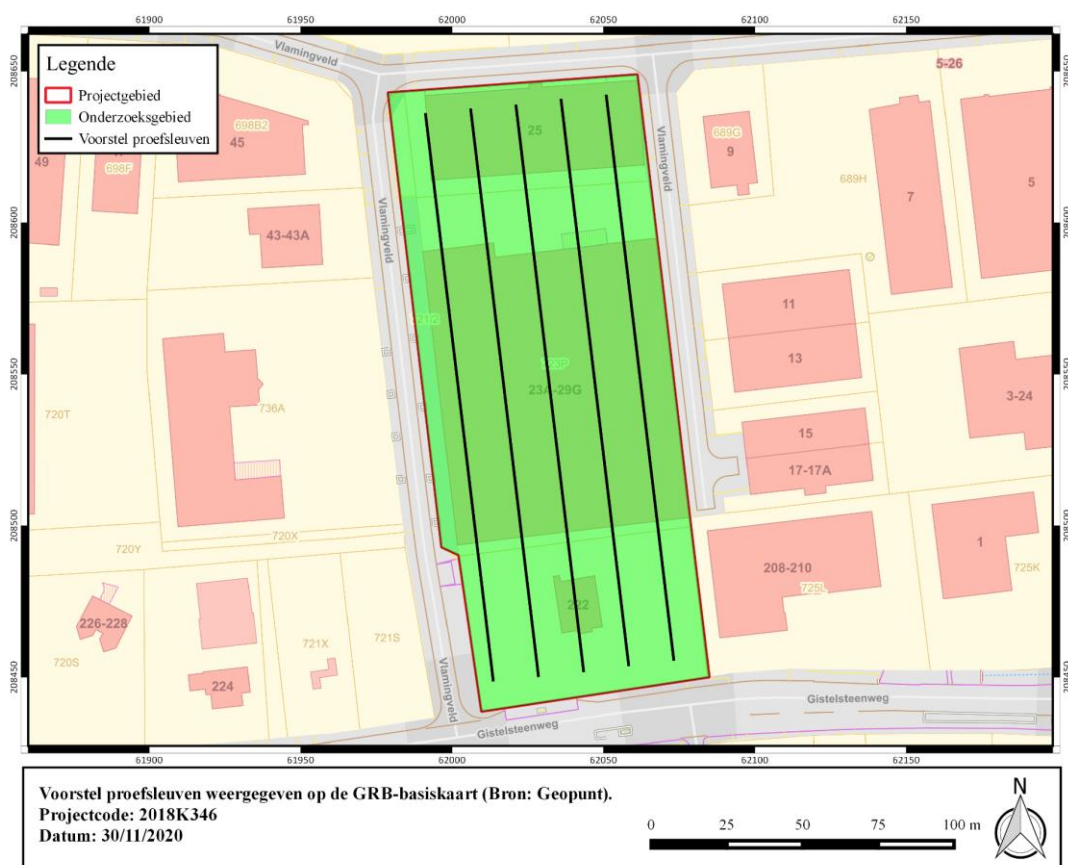
Tabel 4: Overzicht oppervlakes proefsleuven (m²) en percentages.

	Opp. in m²	Opp. procentueel
Oppervlakte onderzoekzone Fase 1	3883	100
Oppervlakte proefsleuf 1	77	1,98
Oppervlakte proefsleuf 2	71	1,83
Oppervlakte proefsleuf 3	71	1,83
Oppervlakte proefsleuf 4	72	1,85
Oppervlakte proefsleuf 5	68	1,75
Oppervlakte kijkvensters	109	2,81
Totale oppervlakte sleuven	468	12,05

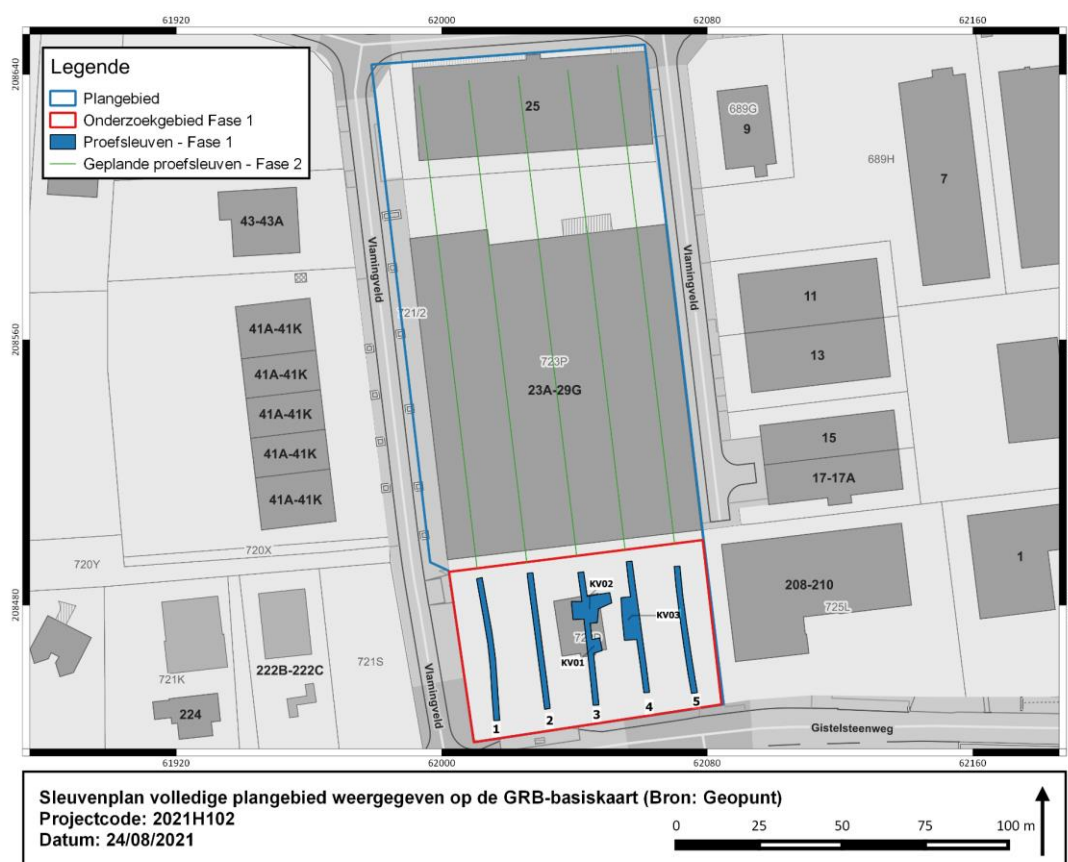

Figuur 24: Sleuvenplan Fase 1 weergegeven op de GRB-basiskaart.

Figuur 25: Voorstel proefsleuven uit het programma van maatregelen².

Figuur 26: Sleuvenplan weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van Fase 2.

1.1.3.4 Methode en organisatie

1.1.3.4.1 Terreinwerk

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van het proefsleuvenonderzoek volgden de methodiek die beschreven is in de Code van Goede Praktijk en respecteerden de aanbevelingen uit het programma van maatregelen.

De locatie van de proefsleuven werd eerst uitgezet aan de hand van een GPS-toestel. De proefsleuven waren op voorhand parallel uitgetekend met een tussenafstand van 15 m (as op as) en een breedte van 2 m. De proefsleuven werden vervolgens aangelegd met een rupskraan van 23 ton (Hitachi Zaxis 210 LCN). De graafbak had een platte rand van 2 m breed. Onder aanwezigheid van de veldwerkleider werd laagsgewijs verdiept tot op het archeologisch leesbare niveau. De sporen werden opgeschaafd, ingekrast, genummerd, gefotografeerd en ingemeten met het GPS-toestel (Trimble R6). Met datzelfde toestel werden ook de sleufwand, de hoogtes van het maaiveld en de hoogtes van het archeologisch vlak geregistreerd. In drie proefsleuven werd door middel van een profielput het bodemprofiel geregistreerd (d.m.v. foto, tekening en beschrijving). De profielputten werden eveneens ingemeten. De spreiding was van die aard dat elk deel van het terrein vertegenwoordigd was. De foto's werden genomen met een Nikon COOLPIX AW120 camera die verbonden was met een GETAC-tablet. De dimensies en oriëntatie werden aangeduid met een noordpijl en schaalbalk. De foto's werden opgeslagen op de tablet en later voorzien van een digitaal fotobord (met vermelding van projectcodes, datum, vlak- en spoornummer). Daarnaast waren er voorgedrukte kaartjes beschikbaar met onderstaande gegevens om vondsten te nummeren. De vondsten werden op hun aangetroffen locatie ingemeten.

Projectcode: 2021H102 JAGI-21	VNR (vondstnummer)	Ruben Willaert restauratie & archeologie
Put:		
Vlak:		
Spoor:	Soort:	
Profiel:	Verzamelwijze:	
Laag:	Datum:	

Na het aanleggen van de proefsleuven en de kijkvensters werden ze nog eens gecontroleerd op sporen en vondstmateriaal. Een aantal representatieve sporen werd vervolgens gecoupeerd, gefotografeerd en ingetekend.

1.1.3.4.2 Verwerking

Na het terreinwerk werden de meetresultaten verwerkt tot een grondplan in QGIS. Foto's, tekeningen en beschrijvingen werden gecatalogeerd, onderzocht en geïnterpreteerd. Het vondstmateriaal werd gewassen, geïnventariseerd, gefotografeerd, beschreven, gedateerd en uiteindelijk verpakt. De resultaten werden vergeleken met de reeds beschikbare informatie uit het bureauonderzoek. Op basis van deze gegevens werden de onderzoeksvragen beantwoord en kon een advies tot verder onderzoek geformuleerd worden.

² Van Goidsenhoven 2021.

Figuur 27: Zicht naar het centrum en het westen van het onderzoeksgebied van Fase 1 op 19/08/2021.

Figuur 28: Zicht naar het zuiden van het onderzoeksgebied van Fase 1.

Figuur 29: Zicht op het oosten van het onderzoeksgebied van Fase 1.

Figuur 30: Zicht naar het noordoosten van het onderzoeksgebied van Fase 1.

Figuur 31: Start van het onderzoek van Fase 1.

Figuur 32: Opschaven van het vlak in kijkvenster 1.

Figuur 33: Inmeten van sporen in kijkvenster 2.

Figuur 34: Overzicht van sleuven 3 en 4 met alle kijkvensters.

1.2 Assessmentrapport

Het assessmentrapport geeft de informatie weer die verzameld werd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Dit omvat informatie omtrent de bodem, stratigrafie, sporen en archeologisch vondstmateriaal. Deze gegevens werden beschreven, waar mogelijk gedateerd, vergeleken en gesynthetiseerd om tot een inschatting te komen van het archeologisch potentieel van het gebied. Het al dan niet nemen van verdere maatregelen kan vervolgens onderbouwd worden op basis van deze gegevens.

1.2.1 Beschrijving projectgebied

1.2.1.1 Ligging en gebruik

Het onderzoeksterrein is gelegen in Jabbeke, in de provincie West-Vlaanderen. Jabbeke grenst in het noorden aan De Haan, in het oosten aan Brugge, in het westen aan Ichtegem en in het zuiden aan Zedelgem. Het plangebied grenst ten zuiden aan de Gistelsteenweg, de overige zijden grenzen aan Vlamingveld. De dorpskern van Jabbeke bevindt zich ca. 1 kilometer naar het noordwesten.

Het terrein bestaat hoofdzakelijk uit bebouwing en verharding. Tot voor kort was ca. 9744,9 m² van het volledige plangebied bebouwd. Die bebouwing bestaat uit een centrale industriële loods (ca. 7364 m²) met ten noorden daarvan, langs de noordelijke grens van het projectgebied, een bijkomend opslaggebouw (ca. 2095 m²). Tussen beide loodsen situeert zich een verharde zone die eveneens dienst doet als opslagplaats. De overige verharding binnen het terrein bestaat uit een parkeerstrook langs de westzijde van de grote loods. De totale oppervlakte van de verharding beslaat ca. 3512 m². Er waren ook twee verharde oprijlanen rondom een woongebouw in het zuiden dat ca. 285,6 m² innam en gesloopt was op het moment van het onderzoek. Het overige gedeelte van het terrein rondom de villa bestond uit groenaanleg. Op 19/08/2021 was alle bebouwing en verharding in het zuiden van het plangebied (Fase 1) gesloopt en uitgebroken. De pioniervegetatie die er gegroeid was, werd eveneens verwijderd voor de start van het onderzoek. Op het gebied van Fase 2 waren nog geen slopingswerken uitgevoerd.

1.2.1.2 Landschappelijke context³

Landschappelijk is het plangebied gelegen op de overgang tussen de kustvlakte (polders) en de zandstreek. De noordelijke helft van Jabbeke behoort tot de kustpolders, het zuidelijk deel van Jabbeke tot de zandstreek. Deze overgang wordt gevormd door een eerder onvruchtbare strook zand die afkomstig is van oude duinen. Het plangebied is te situeren op een helling van de zandrug tussen Oudenburg, Brugge en Aardenburg. Het grootste gedeelte van het terrein kent een vrij vlak verloop rond ca. 9,9 m TAW. In het meest noordelijke gedeelte helt het terrein licht af in noordelijke richting van ca. 9,9 m naar 9,4 m TAW. Daarnaast bevindt zich in het zuiden een hoger gelegen zone ter hoogte van het bestaande gebouw met een TAW van ca. 10,9 m. Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Bekken van de Brugse polders, in het deelbekken van de Oudlandpolder.

³ Zie Deryckere 2021.

1.2.2 Aardkundige opbouw

1.2.2.1 Geologie⁴

Qua tertiaire lithostratigrafie bevindt het projectgebied zich in het Lid van Vlierzele (Formatie van Gentbrugge), dat bestaat uit groen tot grijsgroen fijn zand met een horizontale of kruisgewijze gelaagdheid aan de top. Naar onder toe gaat het sediment meestal over in een homogeen kleiig zeer fijn zand met kleilenzen. Op het vlak van de quartaire lithostratigrafie is het noordelijke deel van het projectgebied is gelegen in het Quartair Type 1. Dit type bestaat uit eolische afzettingen van het Weichseliaan tot mogelijk het Vroeg-Holoceen (zand tot zandleem). Het zuidelijke deel bevindt zich in het Quartair Type 3, dat bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door eolische afzettingen van het Weichseliaan tot mogelijk het Vroeg-Holoceen (zand tot zandleem). Hellingsafzettingen kunnen bij beide types voorkomen.

1.2.2.2 Bodem⁵

Op de bodemkaart van Vlaanderen worden binnen de contouren van het plangebied vier bodemtypes gekarteerd. In het noorden wordt type ZdG weergegeven. Dit is een complex van matig natte zandbodems. Deze postpodzol heeft een verbrokkelde humus en/of ijzer B horizont. Over het grootste deel van het plangebied wordt een ZcG bodem verwacht, een complex van matig droge zandbodems met een podzol B horizont die verbrokkelt in harde concreties. Het type OB vervolgens is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord is. In het uiterste zuiden wordt dan weer een ZbG-bodemtypes vermeld. Dit zijn droge zandbodems met verbrokkelde textuur B horizont of een zwak ontwikkelde B horizont.

1.2.3 Stratigrafische opbouw van de site

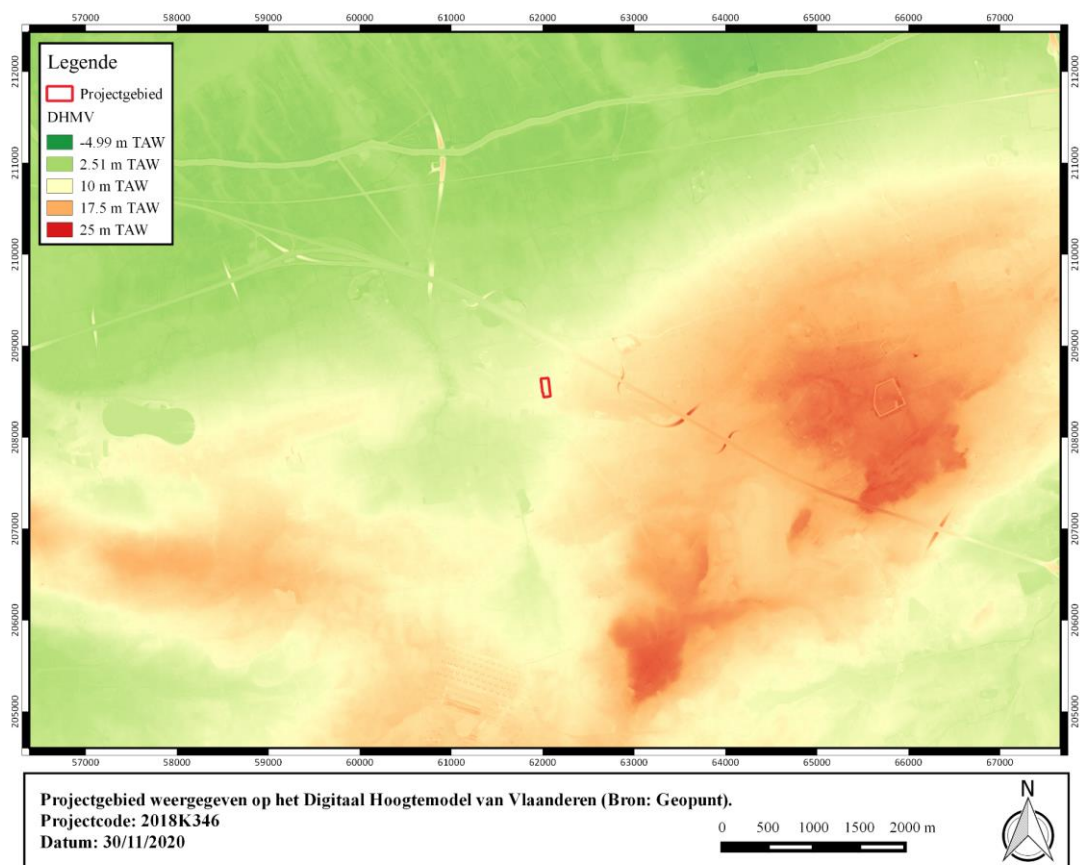
1.2.3.1 Oppervlak

De hoogtes van het maaiveld die opgemeten werden, lagen tussen 9,53 m TAW en 10,26 m TAW. De hoogste waarden bevonden zich ter hoogte van de afgebroken bebouwing. Verder was het terrein behoorlijk vlak. Het archeologisch leesbare niveau bevond zich tussen 8,91 m TAW en 9,47 m TAW. De laagste waarden bevinden zich in het zuiden van de sleuven, ter hoogte van een grote recente verstoring. In de centrale zone heeft het vlak een gemiddelde hoogte van 9,25 m TAW. De locatie heeft een eenduidige stratigrafie. De sporen waren bewaard en zichtbaar in de moederbodem, op een diepte van gemiddeld 50 cm onder het maaiveld.

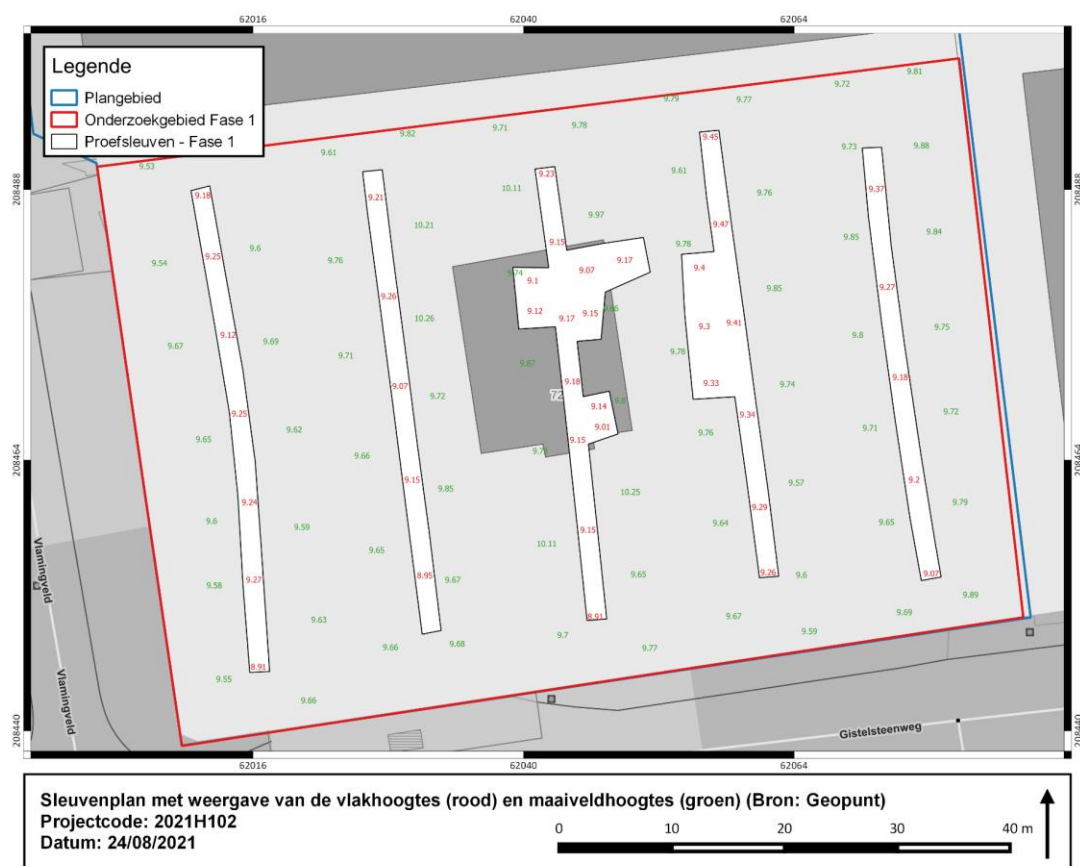
⁴ Ibid.

⁵ Ibid.

Figuur 35: Projectgebied en sporen weergegeven op het DHMV⁶.

Figuur 36: Sleuvenplan met aanduiding van vlak- en maaiveldhoogtes.

1.2.3.2 Referentieprofielen

Er werden tijdens deze fase drie profielputten aangelegd om de bodemopbouw in kaart te brengen. Ze werden in een geschrinkt patroon aangelegd om voldoende informatie over het volledige terrein te verzamelen. Er kan één profielput gebruikt worden om de bodemopbouw te beschrijven.

1.2.3.2.1 Profielput 2

In de tweede profielput, die zich centraal binnen het onderzoeksgebied bevond, werden drie bodemhorizonten waargenomen. De hoogte van het maaiveld bedroeg er 9,87 m TAW. De opperste laag (Ap: 0 – 38 cm –mv) was grijs, enigszins verrommeld en bestond deels uit aangevoerd materiaal. De dikte bedroeg 38 cm. Onder deze laag bevond zich een dunne overgang tussen een B horizont en de onderliggende moederbodem (B/C: 38-44 cm –mv), die gekarakteriseerd werd door ijzerafzetting in de vorm van concreties. Daaronder werd de moederbodem zichtbaar (C: 44-95 cm –mv), die bestond uit beige tot geel fijn zand.

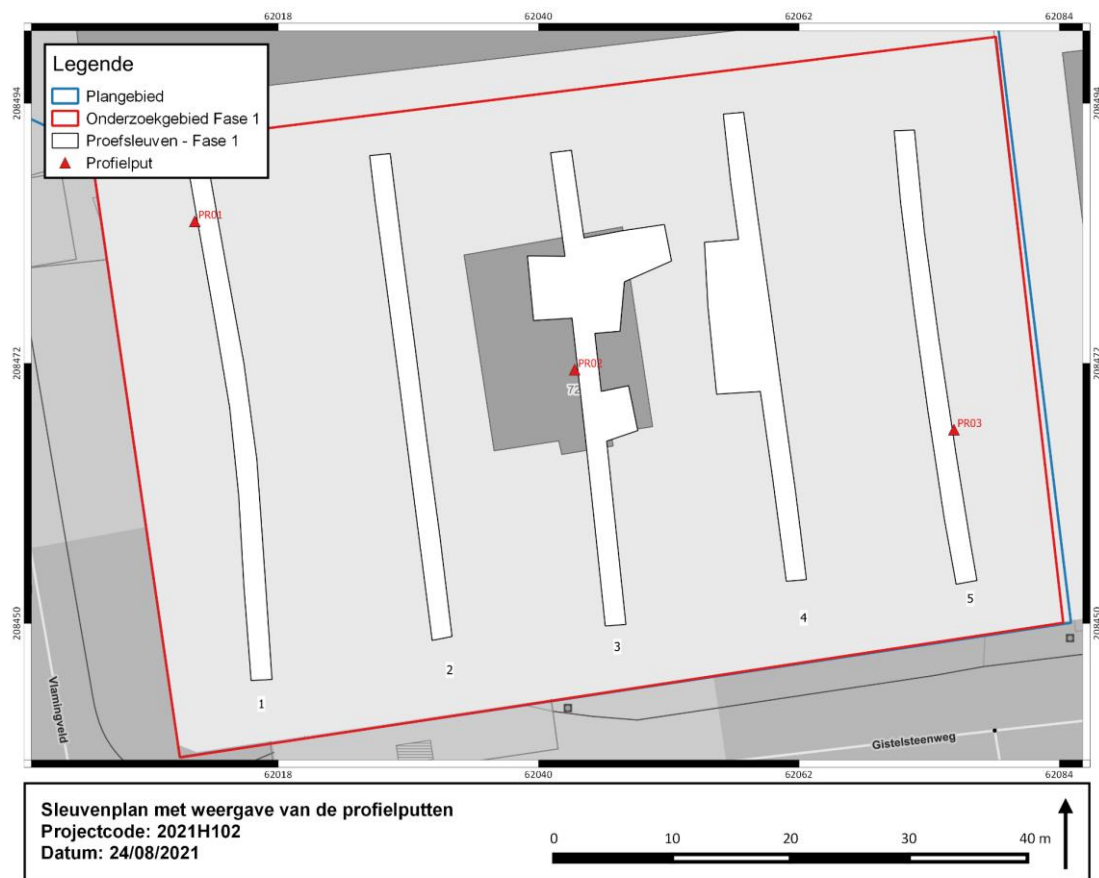
1.2.3.2.2 Conclusie

De bodemopbouw is binnen het onderzoeksgebied slechts deels bewaard op de meeste plaatsen. Tot 40 à 50 cm onder het maaiveld werd een antropogeen pakket/ploeglaag waargenomen. Daaronder werden op meerdere plaatsen nog restanten van de natuurlijke bodemvorming gezien. Met betrekking tot archeologie bestaande uit bodemsporen is het niveau duidelijk nog bewaard. De sporen waren zichtbaar net onder de ploeglaag.

De observaties met betrekking tot de opbouw en samenstelling van de bodem sluiten grotendeels aan bij de informatie die tijdens het landschappelijk bodemonderzoek werd. Er was sprake van een A/C profiel over het volledige projectgebied. De boringen in de zuidelijke zone (hier Fase 1 genoemd) vertoonden eveneens restanten van B horizonten, met ijzeraanrijking die verbrokken of in concreties zichtbaar was. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd deze zone als de B/C horizont beschreven.

⁶ Ibid.

Figuur 37: Sleuvenplan weergegeven op de GRB-basiskaart, met aanduiding van de profielen.

Figuur 38: Profielput 2.

1.2.4 Assessment van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

1.2.4.1 Algemeen

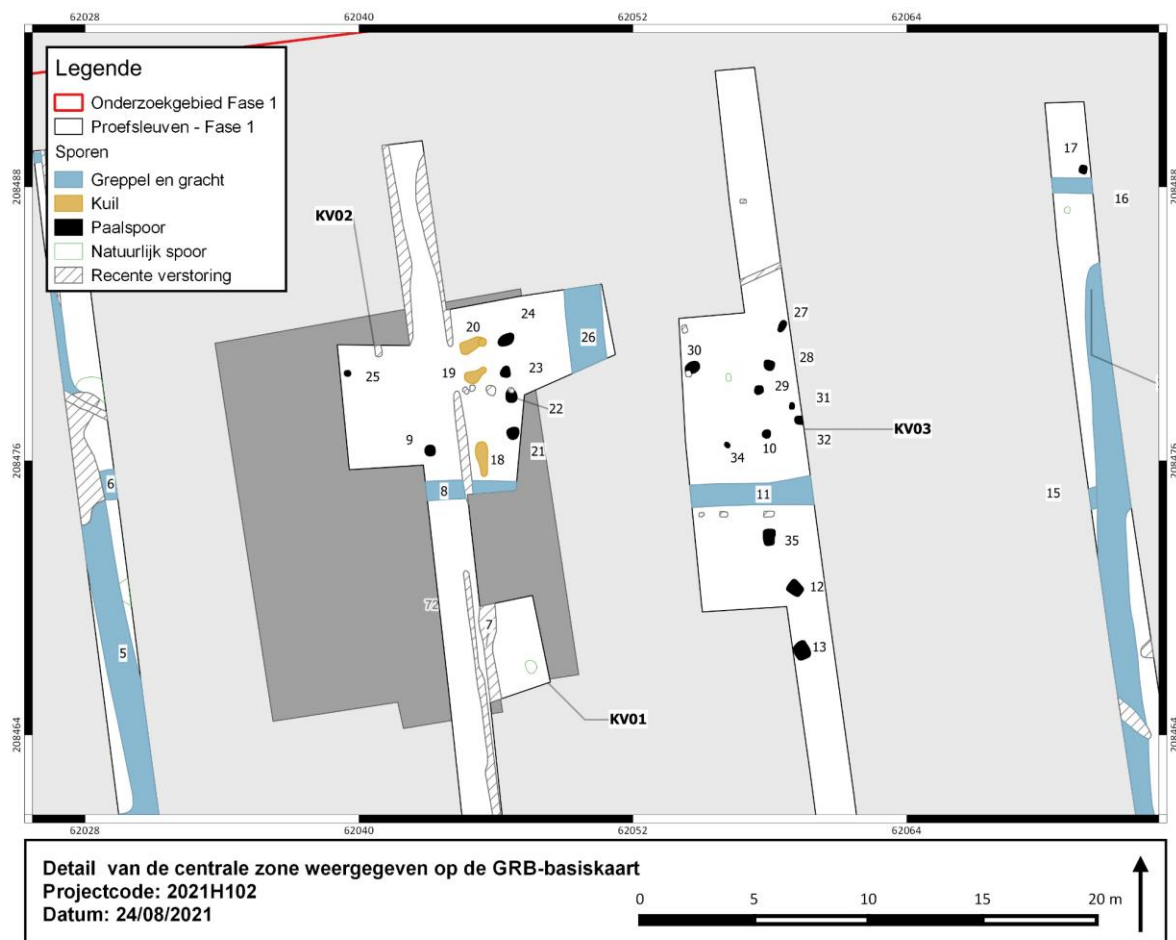
Tijdens de terreinevaluatie van Fase 1 werden 33 afzonderlijke spoornummers gebruikt voor archeologische sporen. S10 werd bij de aanleg van een kijkvenster nogmaals ingemeten onder S33 – dit hogere spoornummer werd tijdens de verwerking verwijderd. Van S7 werd aanvankelijk vermoed dat het om een archeologisch spoor ging, maar bij de aanleg van KV01 moest het toch als recent gezien worden. Er werden uiteindelijk **tien greppels, vier kuilen en 19 paalsporen** geregistreerd. Er werden ook acht natuurlijke sporen aangetroffen en ingemeten onder S998. De overige vaststellingen waren recent van datering en werden opgemeten onder S999. Ze bestonden uit leidingen, drainagebuizen, opgevulde uitgravingen uit de 20ste en 21ste eeuw.

De archeologisch relevante sporen bevonden zich vooral centraal in het onderzoekgebied van Fase 1. Dit was ter hoogte van sleuven 3 en 4 en logischerwijs de plaats waar de kijkvensters waren aangelegd. Omdat er basis van de gegevens (nog) geen echte fasering is aan te brengen, worden de sporen hieronder besproken per categorie. Voor een aantal sporen kan wel een ruwe datering gegeven worden.

Figuur 39: Sporenplan weergegeven op de GRB-basiskaart.

Figuur 40: Detail van het sporenplan ter hoogte van de kijkvensters.

1.2.4.2 Paalsporen

De 19 paalsporen (S1, S9, S10, S12, S13, S17, S21, S22, S23, S24, S25, S27, S28, S29, S30, S31, S32, S34, S35) bevonden zich hoofdzakelijk centraal op het terrein. Enkel S1 (sleuf 1) en S17 (sleuf 5) behoorden niet tot deze zone. Er is een behoorlijke variatie in het uitzicht van deze sporen. Op basis van hun spreiding in het vlak kunnen ze toch enigszins gegroepeerd worden.

Een eerste cluster paalsporen bevond zich ter hoogte van KV02, waar S21, S22, S23 en S24 één lijn vormden. De sporen hadden een tussenafstand van 100 cm tot 150 cm. S24 had een eerder ovale vorm (l: 75 cm, b: 50 cm) terwijl de andere sporen van deze mogelijke rij eerder rond waren met diameters van ca. 50 cm. De vulling vertoonde enige verscheidenheid. Zo was er bij S21 en S22 een donkergrijze kern te zien met daarrond een beige tot bruine band van versmeten moederbodem. S23 en S24 hadden dan weer een grijze tot grijsbruine vulling, maar zonder zichtbare kern. Op enkele meters naar het westen bevond zich S9, dat de aanleiding vormde voor het aanleggen van het kijkvenster. Het ronde spoor (diameter: 46 cm) had een donkergrijze vulling met brokjes moederbodem en ijzerconcreties. In coupe had de vulling een komvorm met een diepte van 11 cm onder het archeologische vlak. Er werden twee fragmenten middeleeuws aardewerk aangetroffen in de vulling van dit spoor (zie verder). Een laatste spoor in deze zone was S25. Het was rond met een diameter van 26 cm. De grijze homogene vulling was slechts 6 cm diep.

Op basis van de vorm, vulling en de mogelijke configuratie (een rij van vier sporen) kunnen deze restanten als paalsporen omschreven worden. Vermoedelijk maken ze deel uit van een gebouwplattegrond, al is de exacte aard daarvan (spieker, bijgebouw) nog niet duidelijk.

Figuur 41: S21 (paalspoor).

Figuur 42: S24 (paalspoor).

Figuur 43: S9 (paalspoor) in vlak.

Figuur 44: Coupe op S9.

Een tweede cluster sporen bevond zich ter hoogte van KV03, dat als uitbreiding op sleuf 4 werd aangelegd. Ten noorden van de greppel die het kijkvenster doorkruiste, bevonden zich S10, S27, S28, S29, S30, S31, S32 en S34. S10 werd gebruikt als vertrekpunt bij de aanleg van het kijkvenster. Het vertoonde exacte dezelfde vorm en vulling als S9, maar met een diameter van 36 cm. S34 was sterk gelijkaardig en had een diameter van 26 cm. De meeste andere sporen in deze zone lagen qua afmetingen in dezelfde orde (diameters van 30 cm tot 40 cm), maar de vulling was iets anders. Vooral bij S27, S28, S31 en S32 was de vulling homogeen grijs, met rode spikkels gebakken materiaal (bouw materiaal?) en grijsgroene brokjes ruw aardewerk. Deze vulling werd door dezelfde archeologen aangetroffen op twee recentelijk opgegraven vindplaatsen binnen de gemeente Jabbeke (aan de Boomgaardstraat en aan de Oude Dorpsweg te Varsenare), waar nederzettingssporen uit de Romeinse tijd tot de volle middeleeuwen werden onderzocht. Dit wijst op de antropogene aard van de hierboven beschreven paalsporen en op een mogelijke (ruime) datering.

De laatste sporen die in deze categorie kunnen vermeld worden, zijn S12, S13 en S15. Ze bevonden zich ten zuiden van de hierboven vermelde cluster. Het waren drie afgerond rechthoekige sporen (l: ca. 70 cm, b: ca. 45-65 cm) met een vulling die grijs was en brokjes moederbodem bevatte. De configuratie, de iets grotere afmetingen en opnieuw de

vergelijking met de site aan de Boomgaardstraat doen vermoeden dat deze deel uitmaken van een gebouwplattegrond. In S12 werden ook twee kleine fragmenten aardewerk aangetroffen die echter moeilijk te dateren zijn.

Figuur 45: S28 (paalspoor).

Figuur 46: S31 (paalspoor).

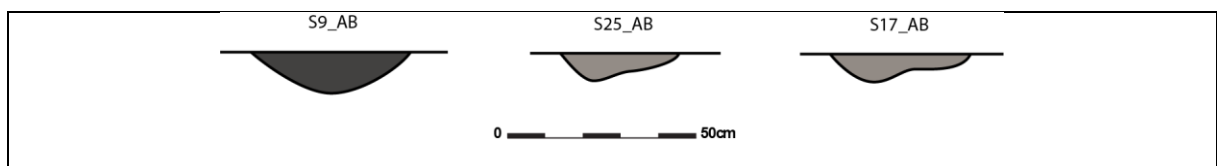
De laatste paalsporen, S1 en S17, bevonden zich respectievelijk in sleuf 1 en sleuf 5. S1 had een donkergrijze humeuze vulling en was mogelijk natuurlijk. S17 vertoonde gelijkenissen met o.a. S25. Het had een grijze homogene vulling en was tot 5 cm diepte bewaard.

Figuur 47: S17 (paalspoor).

Figuur 48: Coupe op S17.

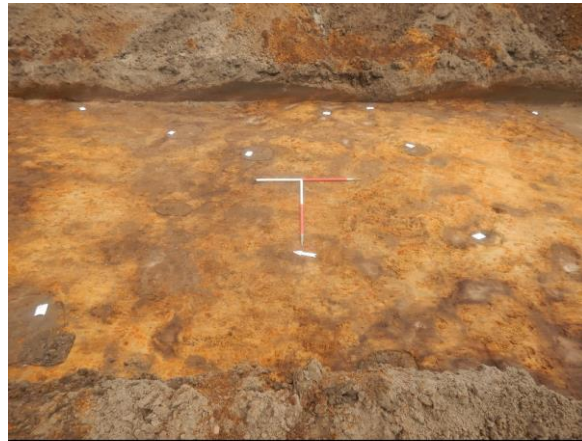
Figuur 49: Coupetekeningen paalsporen.

JAGI-21 - 2021H102 - SLEUF 4/KV03 - 19/08/2021

Figuur 50: KV03.

JAGI-21 - 2021H102 - SLEUF 4/KV03 - 19/08/2021

Figuur 51: Concentratie paalsporen in KV03.

1.2.4.3 Kuilen

Er werden vier kuilen geregistreerd tijdens het onderzoek. S2 bevond zich in sleuf 1 en is bij nader inzien eerder als natuurlijk te bestempelen op basis van de donkergrijze humeuze vulling en de eerder onscherpe aflijning.

De overige (mogelijke) kuilen zijn S18, S19 en S20. Ze bevonden zich in KV02. S18 was een langgerekt spoor (l: 150 cm, b: 55 cm) met een donkergrijze vulling die houtskoolspikkels bevatte. Doorheen het spoor waren ondiepe vlekken met puin zichtbaar, afkomstig van een bovenliggende recente verstoring. De twee andere sporen die als kuil werden geregistreerd waren eerder moeilijk af te lijnen door hun onregelmatige vorm en soms onscherpe grens. De vullingen doen denken aan een aantal paalsporen. Mogelijk zijn S19 en S20 ook paalsporen die iets meer gebioturbeerd zijn.

JAGI-21 - 2021H102 - SLEUF 1 - S2 - 19/08/2021

Figuur 52: S2.

JAGI-21 - 2021H102 - SLEUF 3 - S18 - 19/08/2021

Figuur 53: S18.

Figuur 54: S19.

Figuur 55: S20.

1.2.4.4 Greppels

Er werden in elke sleuf segmenten van greppels vastgesteld, goed voor een totaal van tien. Dwars door alle sleuven liep een oost-west georiënteerde greppel die in vijf delen werd opgemeten (S3, S6, S8, S11 en S15). De greppel had een gemiddelde breedte van 100 cm. De vulling was grijs met enkele humeuze en uitgeloogde zones. Door het ontbreken van vondstmateriaal is het spoor moeilijk te dateren. In sleuf 2 werd de greppel oversneden door S5 en in sleuf 5 door S14. Deze greppels hadden een noord-zuid oriëntatie en een veel donkerder en homogener vulling. De oversnijding toont in elk geval aan dat ze jonger zijn dan de oost-westelijke greppel. Mogelijk zijn ze vroegmodern tot modern. S26 kon slechts over een korte afstand vastgesteld worden (in KV03) en is er mogelijk aan verwant.

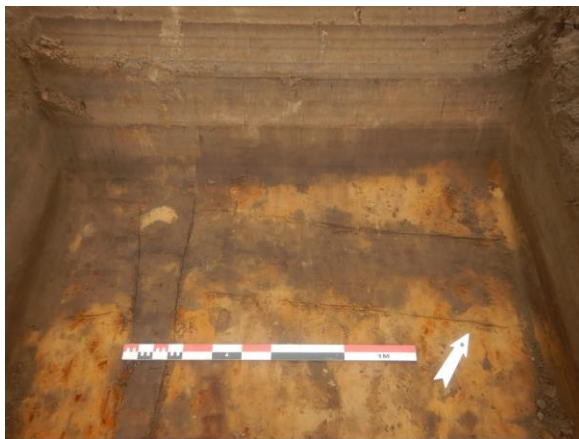
In het noorden van sleuf 2 bevond zich greppel 4. Dit oost-westelijk georiënteerde spoor had een breedte van 35 cm. In coupe was de aflijning komvormig. De vulling was tot 10 cm onder het vlak bewaard en bestond uit homogeen donkergrijs zand. Op basis van de vulling alleen lijkt het qua datering aan te sluiten bij de paalsporen. Vondstmateriaal werd er niet in aangetroffen. S16 ten slotte bevond zich in sleuf 5 en had een gelijke oriëntatie als S4. De vulling was echter lichter van kleur. De breedte bedroeg 85 cm en in coupe was het spoor tot 8 cm diep bewaard. Opnieuw werd geen vondstmateriaal aangetroffen.

Figuur 56: S8 (greppel).

Figuur 57: S5 (greppel).

JAGI-21 - 2021H102 - SLEUF 2 - S4 - 19/08/2021

Figuur 58: S4 (greppel).

JAGI-21 - 2021H102 - SLEUF 2 - S4_AB - 19/08/2021

Figuur 59: Coupe op S4.

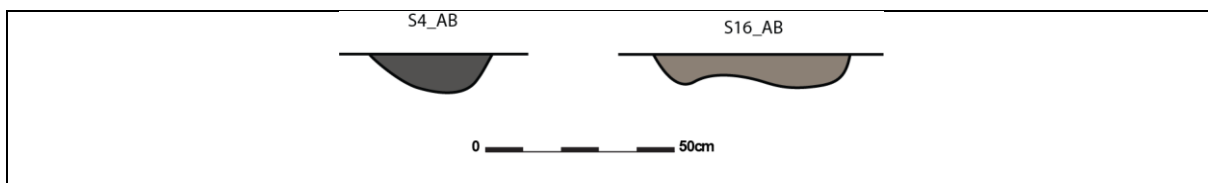
JAGI-21 - 2021H102 - S14 - 19/08/2021

Figuur 60: S14 (greppel).

JAGI-21 - 2021H102 - SLEUF 5 - S16_AB - 19/08/2021

Figuur 61: Coupe op S16 (greppel).

Figuur 62: Coupetekeningen greppels.

1.2.4.5 Natuurlijke sporen

In alle sleuven werd een aantal sporen aangeduid als S998. Dit zijn verkleuringen die het resultaat zijn van natuurlijke bodemkundige en chemische processen. Ze deden zich voor als (donker)bruine, licht humeuze sporen die vermoedelijk een restant zijn van de originele bodembouw. Ze konden niet aan antropogene activiteiten gelinkt worden.

1.2.4.6 Verstoringen

Sporen of verstoringen uit de 20ste en 21ste eeuw werden in alle sleuven vastgesteld. Het ging om gesupprimeerde leidingen, drainagebuizen en sporen van grondbewerking uit de 20ste en 21ste eeuw. In het zuiden van elke sleuf bevond zich een opvulling van een recente bodemingreep of uitgraving.

Figuur 63: Verstoring en natuurlijk spoor in sleuf 2.

Figuur 64: Coupe op natuurlijke verkleuring in sleuf 5.

Figuur 65: Verstoring in het zuiden van het terrein.

Figuur 66: Leidingen in sleuf 3.

1.2.5 Assessment van de vondsten

Er werden twee vondstnummers uitgeschreven tijdens het onderzoek, beide voor aardewerk. Vondstnummer **1** bestaat uit twee fragmenten die werden aangetroffen in de vulling van S9. Er is één wandfragment gedraaid grijs aardewerk (3 g) met roetsporen aan de buitenzijde. Het andere stuk bestaat uit een randfragment gedraaid donker aardewerk (21 g). Er zijn aan de binnenkant sporen van een zwarte aanslag te zien. Het gaat om gedraaid aardewerk dat met zand verschaald is en reducerend gebakken is. De vorm van de rand, het baksel en de verschraling lijken te wijzen op een volmiddeleeuwse datering (10de-12de eeuw) voor deze scherf, die afkomstig lijkt van een kogelpot. Vondstnummer **2** bevat twee kleine brokjes aardewerk (1 g). Een datering kan door de kleine afmetingen moeilijk gegeven worden, al lijken ze qua baksel en verschraling op de grotere fragmenten van VNR 1.

Tabel 5: Overzicht van de vondsten.

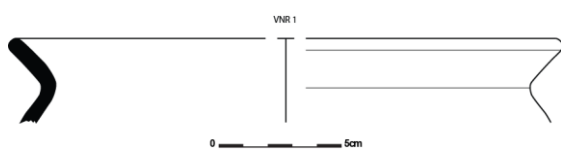
VNR	Spoor	Soort	Aantal	Gewicht (g)	Vorm	Datering
1-1	9	AW	1	3	Wand	volmiddeleeuws
1-1	9	AW	1	21	Rand van kogelpot	volmiddeleeuws
2	12	AW	2	1	?	Romeins of middeleeuws

Figuur 67: VNR 1 (buitenzijde).

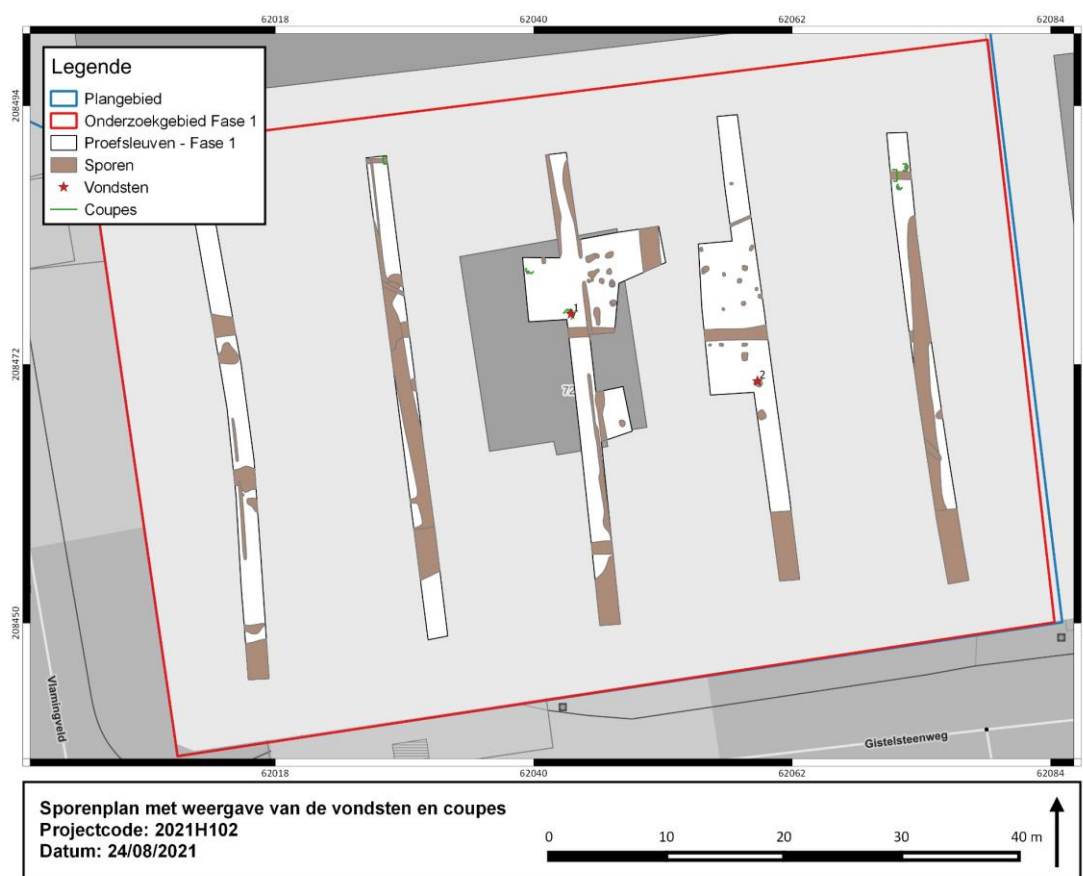
Figuur 68: VNR 1 (binnenzijde).

Figuur 69: Tekening randfragment op schaal 1/3.

Figuur 70: VNR 2.

Figuur 71: Sporenplan met weergave van de vondsten en coupes.

1.2.6 Assessment van de stalen

Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geen stalen genomen.

1.2.7 Conservatie-assessment

Alle gegevens die gegenereerd zijn tijdens het onderzoek, zullen digitaal bewaard worden bij Ruben Willaert nv. De vondsten zullen op korte termijn bewaard worden de depotruimte van de uitvoerder van het onderzoek. Dit gebeurt volgens de gebruikelijke methodes rond de bewaring van archeologische vondsten. Later zullen ze in samenspraak met de opdrachtgever ondergebracht worden op de locatie die de beste bewaringsomstandigheden biedt.

1.2.8 Interpretatie van de resultaten, synthese en datering

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd bevestigd dat het niveau waarop archeologische sporen zichtbaar zijn nog bewaard is onder de ploeglaag. De aangetroffen sporen werden op basis van vorm, vulling, configuraties, inclusies en vondstmateriaal geïnterpreteerd en gedateerd. Er is naast recente verstoringen en natuurlijke sporen duidelijk sprake van een aantal oudere paalsporen, kuilen, greppels in het centrum van het terrein.

Hoewel er tijdens een proefsleuvenonderzoek slechts een beperkt vlak wordt aangelegd, is het zijn enkele extrapolaties toch mogelijk, mede op basis van gelijkaardige ervaringen op andere terreinen in de omgeving. Zo zijn de palenclusters in KV02 en KV03 te interpreteren als onderdelen van gebouwplattegronden. Zowel bij S21-24 als bij S12-S13 en S35 is er een enige vorm van organisatie waar te nemen (een rechte lijn). De grootte en de aard van de voormalige constructies zijn nog niet te achterhalen. Het kan zowel gaan om een hoofdgebouw als om bijgebouwen en spiekers, die pas in een groter vlak correct kunnen geïnterpreteerd worden. Daarnaast wijst het aangetroffen aardewerk op een datering in de volle middeleeuwen voor een aantal sporen. Zoals eerder al vermeld, was het beeld uit de proefsleuvenonderzoeken te Jabbeke Boomgaardstraat⁷ en Jabbeke/Varsenare Oude Dorpsweg⁸ heel gelijkaardig, zowel qua uitzicht van de sporen als de sporenclusters die er in de kijkvensters werden aangetroffen. Net als het plangebied waren beide sites waren op of net aan de voet van dezelfde dekzandrug gelegen en brachten ze sporen uit de Romeinse tijd en middeleeuwen aan het licht. De aanwezigheid van een aantal kuilen past ook in de context van een rurale nederzetting, waar ook enkele afval- en activiteitenzones gesitueerd waren. De greppels zijn op basis van het beperkte grondplan van de proefsleuven moeilijk te interpreteren of in verband te brengen met de andere sporen. Hun aanwezigheid is echter logisch en kadert meestal in het indelen en begrenzen van een erf of nederzetting. De twee noord-zuid georiënteerde greppels zijn echter duidelijk jonger van datering ((vroeg)modern).

Deze gegevens lijken er met andere woorden op te wijzen dat er een nederzettingscontext, vermoedelijk uit de (volle) middeleeuwen, werd aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Door de gefaseerde uitvoering van de geplande werken en de beperkte oppervlakte die daardoor kon onderzocht worden, is het moeilijk vast te stellen of het om de kern of een perifere zone gaat. De antropogene aard van de sporen en hun concentratie is echter meer dan duidelijk.

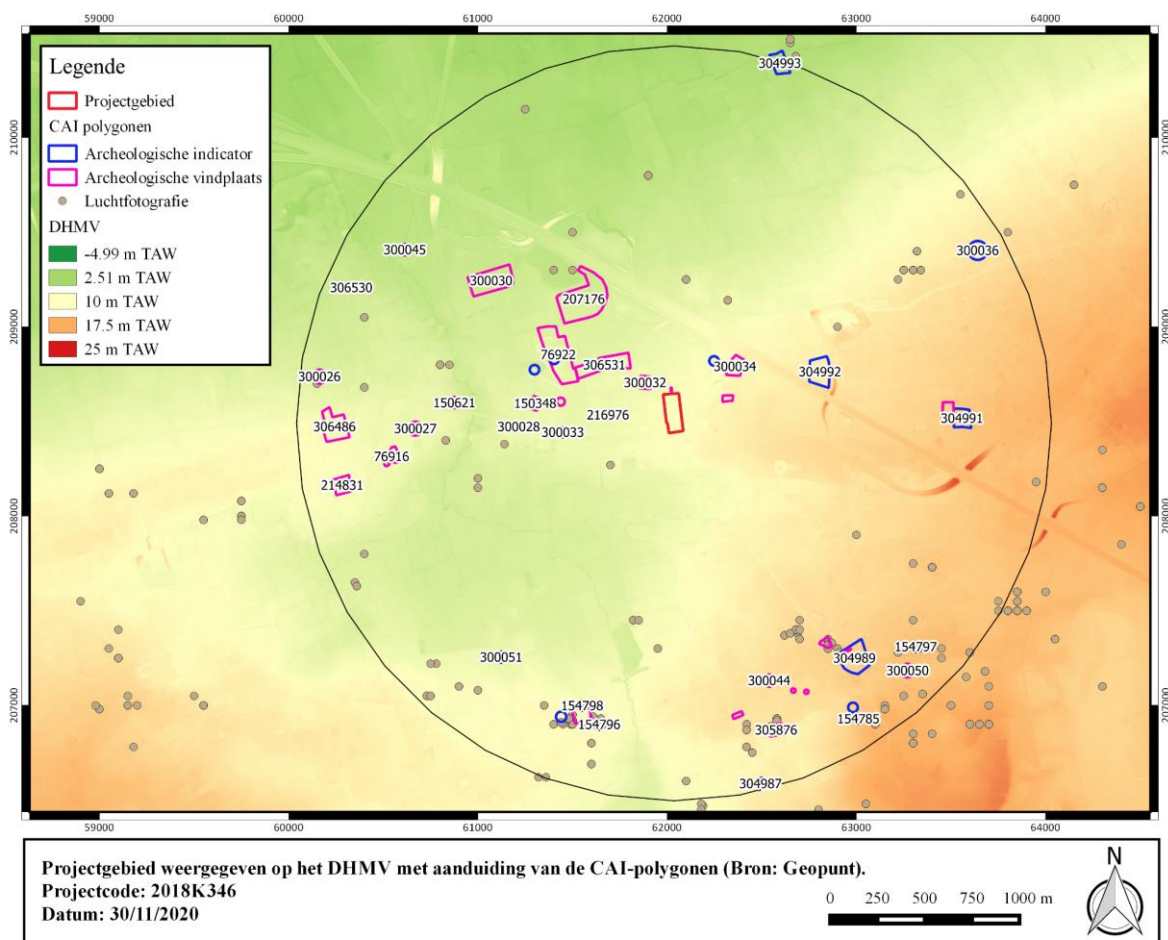
⁷ De Raymaecker et al. 2020. (<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/13558>)

⁸ Vanhercke & Debouck 2021. (<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17487>)

1.2.9 Confrontatie resultaten met voorgaande onderzoeksfases

In het bureauonderzoek werd op basis van het landschappelijk kader en een aantal gekende archeologische waarnemingen een aanzienlijke trefkans geformuleerd inzake vondsten- en sporenarcheologie. Grondvaste resten konden daarentegen wel bewaard zijn in de moederbodem, ondanks de 20ste-eeuwse bebouwing op het terrein. Aan de hand van het landschappelijk bodemonderzoek kon de kans op bewaarde artefactensites uit de steentijden zo goed als uitgesloten worden. De bewaring van het bodemprofiel was die omschreven was in het landschappelijk bodemonderzoek werd in de profielputten bevestigd. De boorpunten BP15 en BP18 gaven een grotere verstoringsdiepte aan, maar bevonden zich in de vulling van een greppel van beperkte ouderdom (S14). Het proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat archeologische sporen inderdaad aanwezig waren onder de antropogene toplaag. De grote trefkans op archeologische restanten die geschetst werd op basis van de gekende vindplaatsen kon eveneens bevestigd worden. De menselijke aanwezigheid in de omgeving gaat al zeker terug tot de metaaltijden. Vooral uit de Romeinse periode en de (vroeg) middeleeuwen zijn meerdere vindplaatsen gekend. De dekzandrug waarop het plangebied gelegen is en van Gistel over Maldegem tot Stekene loopt, lijkt onder andere ter hoogte van het huidige Jabbeke een grote aantrekkingskracht uitgeoefend te hebben op menselijke gemeenschappen en intensief gebruikt te zijn voor bewoning.

Figuur 72: Projectgebied en CAI-locaties weergegeven op het DHMV⁹.

1.2.10 Verwachting archeologisch erfgoed

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd 12,05 % van een zone van 3883 m² onderzocht. Deze onderzoekzone maakt deel uit van een groter plangebied van ca. 1,65 ha en werd noodgedwongen apart onderzocht. Er werden 33 archeologische sporen aangetroffen tijdens deze eerste fase. Ze bestaan vooral uit paalsporen, maar ook uit enkele kuilen en greppels. Een groot aantal ervan kan geïnterpreteerd worden als deel van een middeleeuwse rurale nederzetting. In een tamelijk kleine centrale zone (ter hoogte van KV02 en KV03) werden al meer dan 20 archeologisch relevante sporen aangetroffen. Hoewel het niet duidelijk is welk deel van de nederzetting aangesneden werd, kan er toch verwacht worden dat de sporenconcentratie zich verder uitbreidt in meerdere richtingen. Enkel in het uiterste zuiden van het terrein wordt een strook van ca. 10 m breedte ingenomen door een recente versterking. In alle andere richtingen bestaat er een grote kans op archeologische sporen. Zelfs schijnbaar legere zones komen hiervoor in aanmerking, aangezien die mogelijk gelegen zijn tussen meerdere kernen of activiteitenzones, onder andere in het nog te onderzoeken deel van het projectgebied (ruim 1,2 ha).

De aanwezigheid van archeologisch erfgoed is met andere woorden aangetoond in de sleuven en is over een groot deel van het terrein van Fase 1 te verwachten.

1.3 Beantwoording van de onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen werden in het assessmentrapport behandeld. Hieronder worden ze bij wijze van samenvatting nog eens van een bondig antwoord voorzien.

- **Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten? Hoe verhouden de waarnemingen in de profielputten zich ten opzichte van deze van het landschappelijk bodemonderzoek?**
De waargenomen bodemhorizonten bestaan uit een antropogene toplaag (Ap) van ca. 40 cm dikte, gevolgd door een dunne overgangszone tussen B en C horizonten. Deze B/C horizont bevat vertoont ijzerneerslag in de vorm van concreties. Daaronder, op een diepte van ca. 50 cm onder het maaiveld, bevindt zich de zandige moederbodem (C horizont). Tijdens het mechanisch uitgevoerde LBO werden gelijkaardige vaststellingen gedaan. De boringen in het zuidoosten van het plangebied bevonden zich op de locatie van een greppel en gaven een enigszins vertekend beeld.
- **In hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van lokale versterking?**
De bodemopbouw is binnen het projectgebied deels verstoord. Tot ca. 50 cm onder het maaiveld werden antropogene pakketten waargenomen. Daaronder is op een aantal plaatsen nog een deel van het natuurlijke bodemprofiel bewaard (A/B/C). Het niveau waarop sporen zichtbaar zijn is overal bewaard. Voor artefactenconcentraties uit de steentijden is de bewaring niet voldoende. Er werden ook geen afgedekte niveaus aangetroffen.
- **Zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?**

⁹ Deryckere 2021.

Er waren bodemsporen aanwezig. De antropogene aard van het merendeel is niet te miskennen. Er werden paalsporen, kuilen en greppels aangetroffen die zeker archeologisch relevant zijn.

- **Op welke diepte bevindt het archeologisch leesbare niveau? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?**

Het archeologisch leesbare niveau bevond zich op gemiddeld 50 cm onder het maaiveld. Er was slechts één sporenniveau.

- **Wat is de bewaringstoestand van de antropogene sporen?**

De bewaringstoestand van de sporen was tamelijk goed. Er is wel een aantal oversnijdingen vastgesteld door jongere sporen en recente verstoringen.

- **Kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?**

Er werden effectief antropogene sporen aangetroffen.

- **Wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de archeologische waarnemingen?**

De relatie tussen de bodem en het landschap was al gekend uit de gegevens van het bureauonderzoek. Het lijkt er op dat zowel de ondergrond als het landschap gunstige omstandigheden hebben gecreëerd voor bewoning gedurende de menselijke geschiedenis. Dit geldt zeker voor de periode vanaf de metaaltijden tot en met de volle middeleeuwen. Er werd overigens al een grote hoeveelheid vindplaatsen aangetroffen op dezelfde noordelijke flank van de dekzandrug waarop een deel van het huidige Jabbeke zich bevindt.

- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?**

Er kon een ruimtelijk verband gezien worden tussen de sporen. In KV02 vormde een aantal paalsporen duidelijk een rechte lijn van vier exemplaren. Ook in KV03 waren clusters en mogelijke configuraties waar te nemen tussen paalsporen met dezelfde vulling, vorm en afmetingen. Mogelijk werden enkele gebouwplattegronden aangesneden. De grootte en aard van deze constructies kon nog niet ingeschat worden. Een aantal van de greppels heeft bijna zeker ook een verband met de paalsporen.

- **Kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?**

Er werd een kleine hoeveelheid archeologisch vondstmateriaal verzameld. Een aardewerkfragment is tamelijk overtuigend in de volle middeleeuwen (10de-12de eeuw) te plaatsen. Een aantal sporen is bijgevolg in deze periode te dateren. De rest van het materiaal is te gefragmenteerd om verregaande uitspraken over te doen. Het is echter niet uitgesloten dat een deel van de sporen nog ouder is.

- **Kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?**

De sporen wijzen op de menselijke aanwezigheid op het terrein. Het lijkt in de middeleeuwen gebruikt voor bewoning. Er wordt vermoed dat een groot deel van het onderzoeksgebied sporen zal bevatten. De exacte omvang kan door de gefaseerde uitvoering en de grote oppervlakte die nog niet aan onderzoek is onderworpen, bijna niet ingeschat worden.

- **Zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?**

Er zijn effectief aanwijzingen gevonden voor het bestaan van een erf of een rurale nederzetting binnen de contouren van het projectgebied. Vooral de paalsporen wijzen op de aanwezigheid van één of meerdere gebouwplattegronden. Ook de greppels kunnen een rol gespeeld hebben bij het indelen, begrenzen en draineren van één of meerdere erven. De omvang van de nederzetting kon echter nog niet ingeschat worden.

- **Zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Wat is de omvang? Hoeveel niveaus? Geschatte aantal individuen?**

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor het bestaan van een funeraire ruimte binnen de onderzoekzone van Fase 1.

- **Hoe verhouden de waarnemingen zich tot de gekende vindplaatsen in de ruime omgeving?**

In de omgeving werden doorheen de jaren al behoorlijk veel archeologische restanten aangetroffen tijdens verschillende soorten onderzoeken. De menselijke aanwezigheid in de regio gaat al zeker terug tot de metaaltijden en lijkt behoorlijk wijdverspreid te zijn geweest in de Romeinse periode en de middeleeuwen. Dit geldt zeker ook voor de onmiddellijke omgeving rond het plangebied, waar de ijzertijd en Romeinse periode goed vertegenwoordigd zijn. Eén van de recente onderzoeken door Raakvlak enkele honderden meters ten noorden van het plangebied bracht bvb. Romeinse sporen aan het licht in een aantal sleuven¹⁰. De middeleeuwse sporen zijn niet minder talrijk. Op een zone van het recreatiedomein “Klein Strand” werden eerder al nederzettingssporen uit de volle middeleeuwen aan het licht tijdens een controle van werken (CAI nr. 306531). Ook op andere locaties die in de CAI zijn opgenomen waren de vroege en de volle middeleeuwen vertegenwoordigd (CAI nrs. 216987, 300030, 216976, 216977, 150621, 300045)¹¹, net als op de recentelijk opgegraven site aan de Boomgaardstraat¹². De late middeleeuwen kennen minder vermeldingen, maar dus zeker niet afwezig. Er is met andere woorden een relatief grote concentratie aan middeleeuwse sporen binnen een straal van enkele honderden meters rond het plangebied. De aangetroffen site bevond zich dus allermindst geïsoleerd in het toenmalige landschap. De relatie met de reeds gekende vindplaatsen is op basis van de huidige resultaten nog niet te schetsen.

- **Voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?**

Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.

¹⁰ Huyghe et al. 2013.

¹¹ Acke et al. 2020; Roelens et al. 2017.

¹² Vanhercke 2020.

- **Voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:**
 - **Wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?**
Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.
 - **Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?**
Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.
 - **Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?**
Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.
 - **Zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?**
Zie Deel 2: Programma van Maatregelen.

1.4 Samenvatting

De aanleiding van het onderzoek is de geplande realisatie van twee bedrijfsverzamelgebouwen voor ambachtelijke bedrijven op een terrein van ca. 1,65 ha. Een noordelijk gelegen gebouw zal 20 units bevatten en een oppervlakte van 6806 m² hebben. Het zuidelijke gebouw van 1977 m² zal bestaan uit vier units en een hoogspanningscabine bevatten. Over de rest van het terrein zullen verhardingen, groenzones en enkele infiltratiebekkens aangelegd worden. Vóór het begin van deze aanleg zal de bestaande bebouwing gesloopt en de aanwezige verharding opgebroken worden. De bodemingrepen spelen zich af over het volledige plangebied en zullen qua diepte tussen 50 cm –mv en 120 cm –mv bedragen. Het potentieel aanwezige bodemarchief wordt door deze werkzaamheden bedreigd. Naar aanleiding van de geplande ingrepen werd eind 2020 een archeologienota opgemaakt door Ruben Willaert nv (**ID 16939**).

Het onderzoeksterrein van 16 505 m² situeert zich volgens het gewestplan in een gebied voor industriegebied. Het bevindt zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site en evenmin binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000 m² of meer bedraagt.

De fase van het onderzoekstraject die in dit rapport besproken werd (projectcode: **2021H102**), bouwt verder op het bureauonderzoek, het bijhorende programma van maatregelen (projectcode: **2020K346**) en het landschappelijk bodemonderzoek (projectcode: **2021C212**). Het ging hier echter enkel om het zuidelijke deel (Fase 1 – 3383 m²) van een groter projectgebied van 1,65 ha. Het onderzoek op Fase 2 – 12622 m² moet nog uitgevoerd worden en onder met nieuwe projectcode en nota ingediend worden.

Een prospectie met ingreep in de bodem was noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van archeologische sporen te kunnen nagaan. Het doel van deze archeologische terreininventarisatie was het maken van een archeologische evaluatie van de projectlocatie,

m.a.w. inzicht te krijgen in de verspreiding, de densiteit, de aard en de chronologische waarde van de eventuele archeologische sporen op het terrein. De gekende archeologische waarden binnen de grenzen van het projectgebied wezen op de mogelijke aanwezigheid van grondvaste sporen die zichtbaar zijn onder de bouwvoor.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek van Fase 1 werden vijf sleuven en drie kijkvensters aangelegd, waarmee een oppervlakte van 468 m² werd onderzocht (12,05 % van de zuidelijke zone die Fase 1 werd genoemd). De prospectie heeft aangetoond dat binnen het projectgebied het archeologisch leesbare niveau nog bewaard is onder de ploeglaag. Naast verstoringen en natuurlijke sporen werden ook paalsporen, kuilen en greppels aangetroffen. Enkele sporenclusters duiden op de aanwezigheid van een rurale nederzetting. Het vondstmateriaal dateert de vindplaats in de (volle) middeleeuwen.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

De Raymaecker A., Decramer W. & Claessens S. 2020: *Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Boomgaardstraat te Jabbeke*. Studiebureau Archeologie bvba. Tienen.

Deryckere J. 2021: *Vlamingveld (Jabbeke, West-Vlaanderen). Archeologienota. Bureauonderzoek (Fase 0). Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*. Ruben Willaert nv. Brugge.

Ghyselbrecht E. 2021: *Vlamingveld (Jabbeke, West-Vlaanderen). Archeologienota. Landschappelijk bodemonderzoek (Fase 1). Resultaten van het LBO*. Ruben Willaert nv. Brugge.

Roelens F., Verwerft D. & Huyghe J. 2017: *Jabbeke Klein Strand (Varsenareweg zn). Archeologisch vooronderzoek met prospectie in de bodem - Fase 3*. Raakvlak. Brugge.

Van Goidsenhoven W. 2021: *Vlamingveld (Jabbeke, West-Vlaanderen). Archeologienota. Bureauonderzoek (Fase 0). Deel 2: Programma van maatregelen*. Ruben Willaert nv. Brugge.

Vanhercke J. 2020: *Boomgaardstraat (Jabbeke, West-Vlaanderen). Rapportering opgraving - Archeologierapport*. Onuitgegeven rapport. Ruben Willaert nv. Brugge.

Vanhercke J. 2021: *Oude Dorpsweg 106 (Jabbeke, West-Vlaanderen). Rapportering opgraving - Archeologierapport*. Onuitgegeven rapport. Ruben Willaert nv. Brugge.

Vanhercke J. & Debouck Y. 2021: *Oude Dorpsweg 106 (Jabbeke, West-Vlaanderen). Nota – Deel 1. Verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek*. Ruben Willaert nv. Brugge.

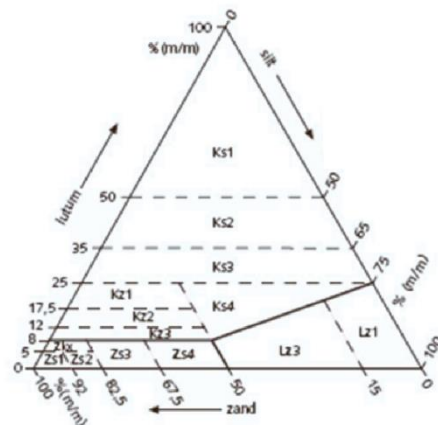
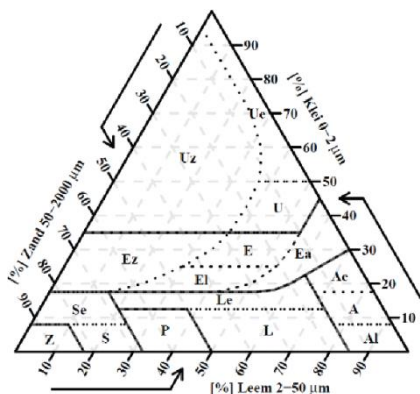
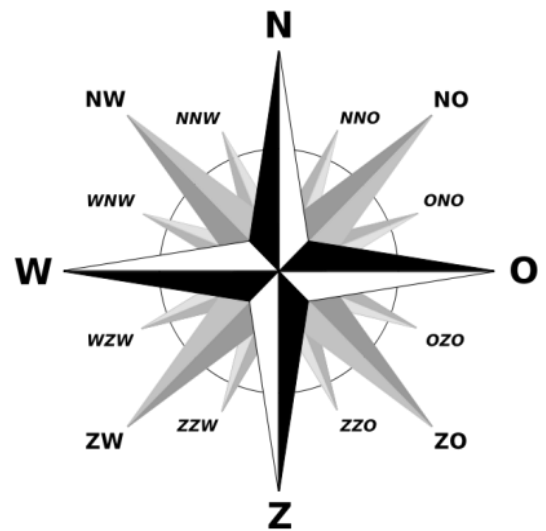

3 Bijlagen

3.1 Lijst met gebruikte afkortingen

Divers	
S	spoor
PR	profielput
WP	werkput
KV	kijkvenster
VNR	vondstnummer

Aard spoor	
GR	gracht of greppel
PK	paalspoor
KL	kuil
NV	natuurlijk spoor
REC	recente verstoring

Figuren: Windroos (boven rechts), de Belgische textuurdriehoek (onder links) en de Nederlandse textuurdriehoek (onder rechts).

3.2 Sporenlijst

PUTNR	VLAKNR	SPOORNR	AARDSPoor	VULLINGNR	TINT	HOOFDKLEUR	TEXTUUR	GEVLEKT	INSLUITSEL	Z
1	1	1	KL	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,23
1	1	2	KL	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp	9,27
1	1	3	GR	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,13
2	1	4	GR	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	FEbrokjes	9,2
2	1	5	GR	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,07
2	1	6	GR	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp-	9,16
3	1	7	REC	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN		0
3	1	8	GR	1	LICHT	GR	ZS1	HETEROGEEN		9,13
3	1	9	PK	1	DONKER	GR	ZS1	HETEROGEEN	VM	9,17
4	1	10	PK	1	DONKER	GR	ZS1	HETEROGEEN	VM	9,39
4	1	11	GR	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	VM	9,33
4	1	12	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HETEROGEEN	VM, HKsp	9,38
4	1	13	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HETEROGEEN	VM	9,33
5	1	14	GR	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp	9,26
5	1	15	GR	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,16
5	1	16	GR	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,37
5	1	17	KL	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN	VM, HKsp	9,37
3	1	18	KL	1	DONKER	GR	ZS1	HETEROGEEN	HKsp	9,12
3	1	19	KL	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp	9,12
3	1	20	KL	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp	9,08
3	1	21	PK	1	LICHT	GR	ZS1	HETEROGEEN	HKsp	9,14
3	1	22	PK	1	LICHT	GR	ZS1	HETEROGEEN	HKsp-	9,15
3	1	23	PK	1	LICHT	GR	ZS1	HETEROGEEN	HKsp	9,1
3	1	24	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HETEROGEEN	HKsp	9,1
3	1	25	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,17
3	1	26	GR	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,14
4	1	27	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp-	9,42
4	1	28	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp	9,36
4	1	29	PK	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,32
4	1	30	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HETEROGEEN	HKsp	9,37
4	1	31	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp	9,38
4	1	32	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN	HKsp	9,39
4	1	33	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HETEROGEEN		9,35
4	1	34	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HETEROGEEN		9,28
4	1	35	PK	1	MIDDEN	GR	ZS1	HOMOGEEN		0
1	1	998	NV	1	DONKER	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,2
1	1	999	REC	1	LICHT	GR	ZS1	HOMOGEEN		9,25

3.3 Vondsten- en monsterlijst

VONDSTNR	PUTNR	VLAKNR	SPOORN	VULLING	INHOUD	VERZAMEL- WIJZE	Z
1	3	1	9	1	AW	AANV	9,18
2	4	1	12	1	AW	AANV	9,32

3.4 Fotolijst

BESTAND	SOORT	PUTNR	VLAKNR	SPOORN	COUPE	PROFIELNR	OPMERKING
JAGI-21_P3_SP25_637649838857292322.jpeg	CP	3	1	25		AB	
JAGI-21_P3_SP25_637649838841536294.jpeg	CP	3	1	25		AB	
JAGI-21_P3_SP9_637649835038776360.jpeg	CP	3	1	9			
JAGI-21_P3_SP9_637649835028168342.jpeg	CP	3	1	9			
JAGI-21_Sfeer_INMETEN GPS_637649826405745039.jpeg	SF						INMETEN GPS
JAGI-21_P4_V1_637649826054432422.jpeg	OV	4	1				KV03
JAGI-21_P4_V1_637649826044448405.jpeg	OV	4	1				KV03
JAGI-21_P4_V1_637649826034152387.jpeg	OV	4	1				KV03
JAGI-21_P4_V1_637649826024480370.jpeg	OV	4	1				KV03
JAGI-21_P4_V1_637649826014652352.jpeg	OV	4	1				KV03
JAGI-21_P4_SP12_637649824603264180.jpeg	DE	4	1	12			
JAGI-21_P4_SP12_637649824592968162.jpeg	DE	4	1	12			
JAGI-21_P4_SP35_637649824268487592.jpeg	DE	4	1	35			
JAGI-21_P4_SP35_637649824257255572.jpeg	DE	4	1	35			
JAGI-21_P4_SP34_637649824060539226.jpeg	DE	4	1	34			
JAGI-21_P4_SP34_637649824049307207.jpeg	DE	4	1	34			
JAGI-21_P4_SP33_637649823843698846.jpeg	DE	4	1	33			
JAGI-21_P4_SP33_637649823832778826.jpeg	DE	4	1	33			
JAGI-21_P4_SP32_637649823661802526.jpeg	DE	4	1	32			
JAGI-21_P4_SP32_637649823650258506.jpeg	DE	4	1	32			
JAGI-21_P4_SP31_637649823471482192.jpeg	DE	4	1	31			
JAGI-21_P4_SP31_637649823459314170.jpeg	DE	4	1	31			
JAGI-21_P4_SP30_637649823056521463.jpeg	DE	4	1	30			
JAGI-21_P4_SP30_637649823046537445.jpeg	DE	4	1	30			
JAGI-21_P4_SP29_637649822867137130.jpeg	DE	4	1	29			
JAGI-21_P4_SP29_637649822856685112.jpeg	DE	4	1	29			
JAGI-21_P4_SP28_637649822661840770.jpeg	DE	4	1	28			

JAGI-21_P4_SP28_637649822651232751.jpeg	DE	4	1	28			
JAGI-21_P4_SP27_637649822467620429.jpeg	DE	4	1	27			
JAGI-21_P4_SP27_637649822457012410.jpeg	DE	4	1	27			
JAGI-21_P5_SP16_637649794744100176.jpeg	CP	5	1	16		AB	
JAGI-21_P5_SP16_637649794733492158.jpeg	CP	5	1	16		AB	
JAGI-21_P5_SP17_637649792033956334.jpeg	CP	5	1	17		AB	
JAGI-21_P5_SP17_637649792021320312.jpeg	CP	5	1	17		AB	
JAGI-21_P5_SP998_637649790495440934.jpeg	CP	5	1	998		AB	NAAST S17
JAGI-21_P5_SP998_637649790484988916.jpeg	CP	5	1	998		AB	NAAST S17
JAGI-21_P2_SP4_637649784957164462.jpeg	CP	2	1	4		AB	
JAGI-21_P2_SP4_637649784945932443.jpeg	CP	2	1	4		AB	
JAGI-21_P3_V1_637649774509168396.jpeg	OV	3	1				KV02
JAGI-21_P3_V1_637649774498404377.jpeg	OV	3	1				KV02
JAGI-21_P3_V1_637649774488264359.jpeg	OV	3	1				KV02
JAGI-21_P3_V1_637649774477188340.jpeg	OV	3	1				KV02
JAGI-21_P3_V1_637649774449420291.jpeg	OV	3	1				KV02
JAGI-21_P3_V1_637649774438968273.jpeg	OV	3	1				KV02
JAGI-21_P3_SP26_637649771227445996.jpeg	DE	3	1	26			
JAGI-21_P3_SP26_637649771216213976.jpeg	DE	3	1	26			
JAGI-21_P3_SP25_637649770807493259.jpeg	DE	3	1	25			
JAGI-21_P3_SP25_637649770796105239.jpeg	DE	3	1	25			
JAGI-21_P3_SP24_637649769990051823.jpeg	DE	3	1	24			
JAGI-21_P3_SP24_637649769979443804.jpeg	DE	3	1	24			
JAGI-21_P3_SP23_637649769716583343.jpeg	DE	3	1	23			
JAGI-21_P3_SP23_637649769705195322.jpeg	DE	3	1	23			
JAGI-21_P3_SP22_637649769509414979.jpeg	DE	3	1	22			
JAGI-21_P3_SP22_637649769498338959.jpeg	DE	3	1	22			
JAGI-21_P3_SP21_637649769145934340.jpeg	DE	3	1	21			
JAGI-21_P3_SP21_637649769133766319.jpeg	DE	3	1	21			
JAGI-21_P3_SP20_637649768887285886.jpeg	DE	3	1	20			
JAGI-21_P3_SP20_637649768876365867.jpeg	DE	3	1	20			
JAGI-21_P3_SP19_637649768604925390.jpeg	DE	3	1	19			
JAGI-21_P3_SP19_637649768593225369.jpeg	DE	3	1	19			
JAGI-21_P3_SP18_637649768432857088.jpeg	DE	3	1	18			
JAGI-21_P3_SP18_637649768422717070.jpeg	DE	3	1	18			
JAGI-21_P3_V1_637649713416480479.jpeg	OV	3	1				KV01
JAGI-21_P3_V1_637649713406028461.jpeg	OV	3	1				KV01
JAGI-21_P3_V1_637649713394796441.jpeg	OV	3	1				KV01
JAGI-21_P3_V1_637649713384188423.jpeg	OV	3	1				KV01
JAGI-21_P5_V1_637649698049336308.jpeg	OV	5	1				
JAGI-21_P5_V1_637649698037792288.jpeg	OV	5	1				
JAGI-21_P5_V1_637649698027184269.jpeg	OV	5	1				
JAGI-21_P5_V1_637649698017356252.jpeg	OV	5	1				

JAGI-21_P5_V1_637649698005656232.jpeg	OV	5	1				
JAGI-21_P5_V1_637649697994268212.jpeg	OV	5	1				
JAGI-21_P5_V1_637649697982724191.jpeg	OV	5	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696563928316.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696553320298.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696542400279.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696531636260.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696520092239.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696508080218.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696497316199.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696485148178.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696474072159.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P4_V1_637649696463776141.jpeg	OV	4	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694962788328.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694952024309.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694941884291.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694931744274.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694921292255.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694910840237.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694899140216.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694887596196.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694876208176.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P3_V1_637649694865288157.jpeg	OV	3	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693453240355.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693442320336.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693431400316.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693419856296.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693409092277.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693393648250.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693383040231.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693371496211.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693360420192.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P2_V1_637649693349968173.jpeg	OV	2	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691964360406.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691952972386.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691941584366.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691930820347.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691919276326.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691908200307.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691896656287.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691885268267.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P1_V1_637649691874660248.jpeg	OV	1	1				
JAGI-21_P5_SP17_637649688077883678.jpeg	DE	5	1	17			

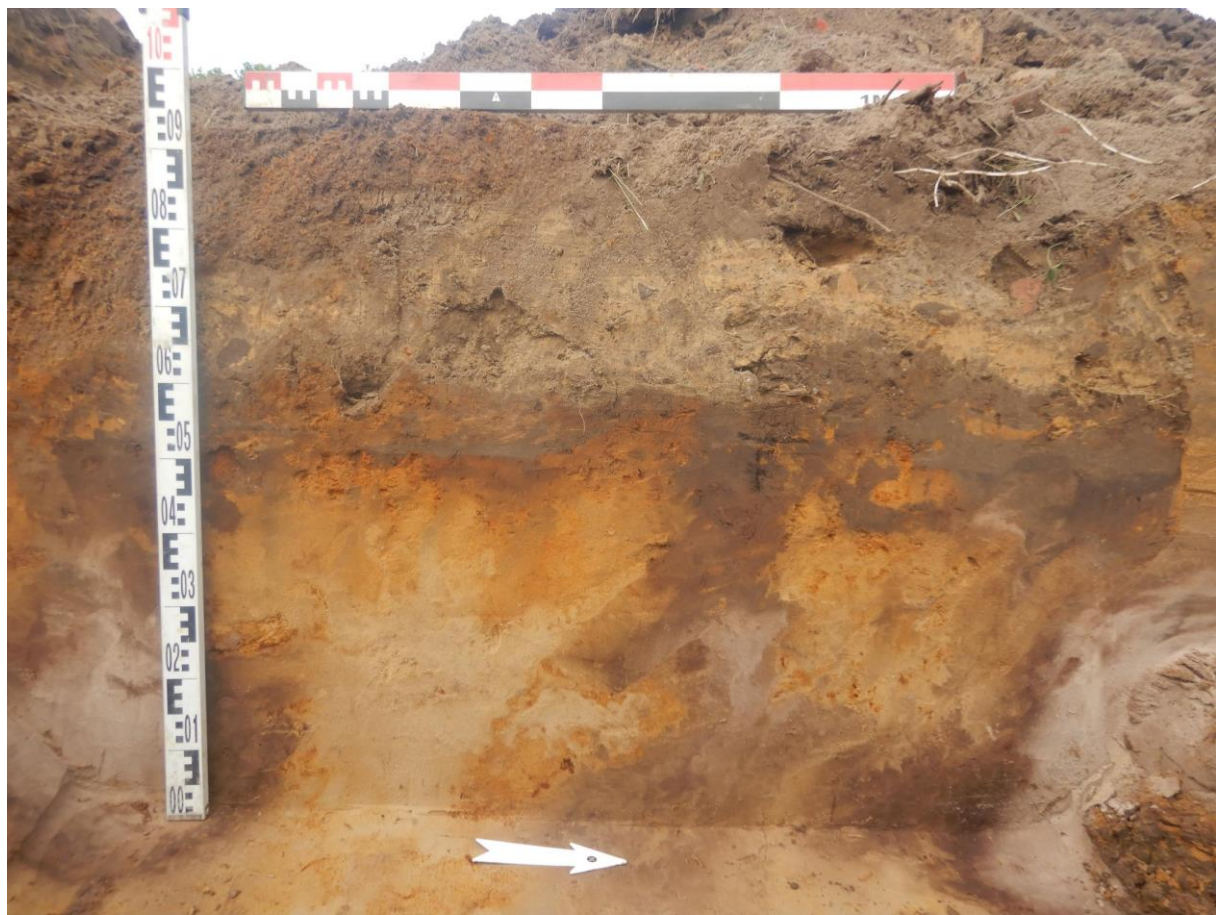

JAGI-21_P5_SP17_637649688066183658.jpeg	DE	5	1	17			
JAGI-21_P5_SP16_637649687066377901.jpeg	DE	5	1	16			
JAGI-21_P5_SP16_637649687054677881.jpeg	DE	5	1	16			
JAGI-21_P5_SP15_637649686436136795.jpeg	DE	5	1	15			
JAGI-21_P5_SP15_637649686424904775.jpeg	DE	5	1	15			
JAGI-21_P5_SP14_637649686190904364.jpeg	DE	5	1	14			
JAGI-21_P5_SP14_637649686180140345.jpeg	DE	5	1	14			
JAGI-21_P5_PR3_637649683415984330.jpeg	PR	5			3		
JAGI-21_P5_PR3_637649683405376312.jpeg	PR	5			3		
JAGI-21_P4_SP13_637649673732029138.jpeg	DE	4	1	13			
JAGI-21_P4_SP13_637649673720797119.jpeg	DE	4	1	13			
JAGI-21_P4_SP12_637649673180724170.jpeg	DE	4	1	12			
JAGI-21_P4_SP12_637649673168556149.jpeg	DE	4	1	12			
JAGI-21_P4_SP11_637649668947584359.jpeg	DE	4	1	11			
JAGI-21_P4_SP11_637649668936352339.jpeg	DE	4	1	11			
JAGI-21_P3_PR2_637649659236601178.jpeg	PR	3			2		
JAGI-21_P3_PR2_637649659218349146.jpeg	PR	3			2		
JAGI-21_P3_SP9_637649657925620162.jpeg	DE	3	1	9			
JAGI-21_P3_SP9_637649657914856143.jpeg	DE	3	1	9			
JAGI-21_P3_SP8_637649654930164504.jpeg	DE	3	1	8			
JAGI-21_P3_SP8_637649654909728468.jpeg	DE	3	1	8			
JAGI-21_P2_SP5_637649636636684708.jpeg	DE	2	1	5			
JAGI-21_P2_SP5_637649636625608688.jpeg	DE	2	1	5			
JAGI-21_P2_SP5_637649636614064668.jpeg	DE	2	1	5			
JAGI-21_P2_SP6_637649636334200176.jpeg	DE	2	1	6			
JAGI-21_P2_SP6_637649636323592158.jpeg	DE	2	1	6			
JAGI-21_P2_SP4_637649635522240331.jpeg	DE	2	1	4			
JAGI-21_P2_SP4_637649635511164312.jpeg	DE	2	1	4			
JAGI-21_P1_PR1_637649618004472283.jpeg	PR	1			1		
JAGI-21_P1_PR1_637649617992772262.jpeg	PR	1			1		
JAGI-21_P1_PR1_637649617981384242.jpeg	PR	1			1		
JAGI-21_P1_SP3_637649617024724177.jpeg	DE	1	1	3			
JAGI-21_P1_SP3_637649617013804158.jpeg	DE	1	1	3			
JAGI-21_P1_SP2_637649610244941495.jpeg	DE	1	1	2			
JAGI-21_P1_SP2_637649610234021476.jpeg	DE	1	1	2			
JAGI-21_P1_SP1_637649609525780232.jpeg	DE	1	1	1			
JAGI-21_P1_SP1_637649609514704212.jpeg	DE	1	1	1			
JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577726381330.jpeg	SF						Terrein
JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577715617311.jpeg	SF						Terrein
JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577704073291.jpeg	SF						Terrein
JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577692061269.jpeg	SF						Terrein
JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577680985250.jpeg	SF						Terrein
JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577671001232.jpeg	SF						Terrein

JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577661017215.jpeg	SF						Terrein
JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577650253196.jpeg	SF						Terrein
JAGI-21_Sfeer_Terrein_637649577640113178.jpeg	SF						Terrein

3.5 Referentieprofiel

JAGI-21 - 2021H102 - SLEUF 3 - PR02 - 19/08/2021

Project	Projectcode	Profielnummer	Datum	Type Onderzoek	Weersomstandigheden	Naam Uitvoerder		
Jabbeke Vlamingsveld	2021H102	profielput 2	19/08/2021	proefsleuven	zon/bewolkt, droog	Jeroen Vanhercke		
Beginpunt Grondplan	X-coördinaat (Lambert)	Y-coördinaat (Lambert)	Z-coördinaat (in m TAW)					
PR02	62.043.043	208.471.463	9.87					
bodemtype								
code	beschrijving	interpretatie						
Zbc	droge zandbodem met verbrokkelde ijzer B horizont	/		woning (gesloopt) + tuin	braakliggend	PR02	ongekend	
nummer aardkundige eenheid/laag	benaming aardkundige eenheid	begindiepte (cm)	einddiepte (cm)	ondergrens bereikt?	nat-vochtig-droog	textuur	kleur visueel	fenomenen - processen
1	Ap	0	38	ja	droog	zand	grijsbruin	ploeglaag
2	B/C	38	44	ja	droog	zand	oranje/bruin	menglaag, ijzeraanheerslag
4	C	44	95	nee	droog	zand	beige/geel	oxidatie
								golvend/duidelijk
								recht/diffrus
								/

3.6 Dagrapport

Project: Jabbeke Vlamingsveld – FASE 1	
Projectcode Agentschap Onroerend Erfgoed	2021H102
Projectcode Ruben Willaert nv	JAGI-21
Datum terreinwerk: 19/08/2021	
Naam rapporteerder: Jeroen Vanhercke	
Locatie werkzaamheden: Vlamingsveld/Gistelsteenweg 8490 Jabbeke Percelen 721/2, 723p, 722d	

Aanwezige personen en organisaties	
Ruben Willaert nv	
Jeroen Vanhercke	Archeoloog/veldwerkleider
Fedra Slabbinck	Archeoloog/veldwerkleider/GPS
Cannie & Co	
x	Kraanman
Agentschap Onroerend Erfgoed	
Sander De Ketelaere	Erfgoedconsulent

1	Datum: 19/08/2021	8u-16u30
Aanwezigen	Jeroen Vanhercke Fedra Slabbinck Kraanman Sander De Ketelaere	
Omstandigheden	's morgens: bewolkt, zon 's middags: bewolkt, zon	
Archeologische werkzaamheden	• Uitzetten van de geplande sleuven, foto's van terrein. • Enkel de zuidelijke zone van het projectgebied, ca. 4000 m². Begin langs de westelijke kant. • Aanleg vlak in sleuven 1-5. Profielpuut in sleuven 1, 3 en 5. • 3 kijkvensters t.h.v. sleuven 3 en 4. • Aangelegde vlakken registreren (beschrijven, inmeten, fotograferen). • Opnieuw overlopen sleuven, dateerbare vondsten zoeken. • 35 sporen genummerd, groot aantal paalsporen. S4, S9, S16, S17, S25 en natuurlijk spoor gecoupeerd. • Overzichtsfoto's en dichten van sleuven.	
Vaststellingen, interpretaties & keuzes	• Ap ca. 40-50 cm dik, op sommige plaatsen nog maar 30 cm. • Sleuf 1: verstoring in zuiden. Mogelijk natuurlijke sporen, greppels. • Sleuf 2: opnieuw verstoring in zuiden. N-Z georiënteerde greppel van beperkte ouderdom.	

	● Sleuf 3: verstoringen, greppels. 1 paalspoor met aardewerk: kijkvenster aangelegd waarbij meerdere paalsporen aan het licht kwamen – enkele paalsporen op een lijn e.d. Mogelijk BRG (S7) op rand sleuf: was recent. ● Sleuf 4: Verstoring, greppel en tamelijk veel paalsporen. Vulling hetzelfde aan Jabbeke Boomgaardstraat en Varsenare Oude Dorpsweg. Romeins/middeleeuwse sporen. ● Sleuf 5: verstoring in zuiden. N-Z georiënteerde greppel, niet echt oud. ● Kleine hoeveelheid vondsten verzameld (S9, S12). Middeleeuws? ● Duidelijk archeologie aanwezig: nederzettingssporen. Kern/periferie niet duidelijk. Nog 1,2 ha te sleuven.
--	---

